Second Section

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Друга Частина

No. 18 Vol. XXIII. Edmonton, Alberta, Tuesday, May 2, 1950.

Едмонтон, Альберта, вівторок, 2. травня 1950. Число 18. Рік XXIII.

о. Ір. Назарко ЧСВВ.

"Українські Вісті" в українській родині

Радіючи щиро двадцятьлітнім ювілеєм "Українських Вістей", стверджую з радістю на підставі свого короткого досвіду, що згаданий тижневик ювілят хвалгідно виконав своє велике завдання передовсім супроти цієї першої клітини суспільного життя, якою є українська родина в Канаді. Обслуговуючи колонії в Альберті, відтак підчас побуту у Ванкувері й останньо в Монреалі, я нераз був свідком такої сцени, що мене зворушувала до глибин душі: Вечори вісля цілоденної праці батько, окружений вінком своєї родини, читав їй і пояснював статті й оповідання з "Українських Вістей". А родина цікаво слухала, ставляючи нераз батькові свої цікаві питання. Кілька разів доводилось мені самому виконувати це завдання батька. Тоді я переконався, що "Українські Вісті" були дуже добрим вихователем і вчителем української родини, бо формували у великій мірі її національний, а часто й релігійний світогляд. З цього приводу дозволю собі пригадати ви тачам "Українських Вістей", яке значіння має цей релігійно-національний тижневик для української родини в Канаді.

На жаль, для деяких українських родин часопис не представляє майже ніякої вартости. Лежить він кілька днів на родинному столі, аж поки жінка не запалить ним у печі. Але в дійсності часопис має величезне значіння в житті родин і народів. Особливо, коли якийсь часопис у сотках тисяч примірників заливає суспільність, він може нераз рішати про її долю, про війну або мир, може нищити суспільний лад, або творити престоли. Каже один французький письменник: "Під звалищами королівських тронів, розторощених революцією, найшлися часописи, що мали найбільше читачів". Коли ж часопис має таке велетенське значіння для народів, то самозрозуміле, що він має вплив на характер і життя поодиноких родини.

I.

І так: часопис — це духовий корм родини. Найбільше людей черпають свое знання і навіть свої погляди й засади з часопису. Не бракує людей, які без часопису просто не могли б жити. Вони так привикли до читання газети, що радніше відреклися б їди, ніж свого улюбленого часопису. Вони мають злий гумор і скажену міну, коли їх часопис не прийде на означений час. Часопис належить до життевих налогів сучасної людини. З яким же ж поспіхом вирівають його з рук листаря! Нераз покидають навіть важну працю, щоб тільки довідатися, що нового сталося. Так поступають не тільки освічені люди, але я бачив навіть між нашими фармерами таких налогових читачів газет.

Не диво, що ця постійна лектура має глибокий вплив на всю духовість людини. Свідомо чи підсвідомо читач прий має до своєї душі думки, погляди, засади свого часопису. Вслід за тим читач так думає, так говорить, так судить і на вість так живе й поступає, як йому наказує його часопис.

Знаменито описав це в одній зі своїх гарних притч данський католицький письменник Єргензен. Він оповідає, що в гарній кімнаті одного редактора з'явився один нужденний і знищений юнак та сказав до редактора такі слова: "Ви навіть не знаєте, як часто ви на білій картці паперу змінюєте долю людей, як часто ви збиваєте людей, або виписуєте на них присуд смерти. Ми всі переживаємо те, що ви пишете. Ми є такі, якими ви нас чини те". Після цих слів юнак виходить з кімнати редактора і відбирає собі життя.

Історія цього юнака дуже часто повторяється сьогодні. Тому українська родина не сміє бути байдужа на те, який духовий корм приймають її члени. Чи цей корм здоровий і життєдайний, чи може він криє в собі отруту? Віра або невірство, національна свідомість або її затрата — оце наслідки доброго або злого родинного часопису. І якщо більшість наших емігрантів, всупереч наступові різних вогрів, залишилася вірна католицькій Церкві й українській нації, то крім праці нашої Церкви тут велика заслуга саме "Українських Вістей". Цей родинний тижневик своїми основними статтями релігійними, поясненням правд св. віри та їх обороною впродовж більше як двох десяток літ був тою проповідницею, з якої неслося друковане Слово Боже. Своїми добрими статтями політичними, суспільними та історичними цей тижневик ювілят клав глибокі підвалини під національну свідомість українських родин у Канаді, а вдержуючи духовий звязок з Батьківщиною, був приливом нової національної свіжости й сили наших родин.

II.

Крім цього часопис — це незрівняна школа дорослих. Ніяка людина, хочби й геніяльно, не може сама собі виробити своїх самостійних поглядів і засад у всіх своїх життевих обставинах, чи в численних питаннях життя національного, суспільного, господарського й релігійного. На це не вистачило б ні життя, ні сил, ні засобів навіть найздібнішій людині. Тому не тільки забутий фармер, чи скромний заробітник мусять сягати рукою по часопис, щоб найти раду в питаннях свого життя, але взагалі всі люди: родичі й виховники, вчителі й артисти, купці та вчені, приватні й дер жавні мужі мусять чинити те саме в своєму засязі.

Вслід за тим часопис — це школа, в якій більша частина людей черпає або бодай доповняє своє знання. І школа ця незвичайна: вона завжди чинна, вона не признає ніяких вакацій, і її учнями є не тільки зрілі люди, але й сідоголові старці. Кажуть англійці, що хто має школу, той має молодь і майбутність, той рішає про долю всього народу. Те саме ще з більшою правдою можна сказати про пресу. Хто має пресу — цю школу для дорослих, той має не тільки сучасність і майбутність, але й увесь світ, бо він є залежний від преси. Коли якась школа заохочувала б дітей до непослуху й ненависти до родичів, до злодійства, до безсоромности й хулігайства, тоді ця молодь мусіла б вирости в нарід, якого треба боятися. Доказом цього є большевія. І навпаки: зовсім інша є молодь, коли школа виховує її в побожності, послусі й чистоті обичаїв.

Так само жахливі, або так само благословенні будуть на слідки тої школи зрілих людей, що нею є преса. Тому в кожній родині скоріше чи пізніше покажуться наслідки родинного часопису, що його чи тають члени родини.

З уваги на те виринає поважне питання. Чи українська католицька родина може бути байдужа супроти того, який часопис до неї приходить, які засади він проповідує, хто в ньому пише і т.п.? Ні! І ще раз — ні!

Якщо ж української родини в Канаді тішаться зерном здорової науки, то це у великій мірі вони завдячують тій школі для дорослих, що нею поверх двадцять літ був тижневик "Українські Вісті". В ньому й через нього навчали такі добрі вчителі, як наші Владики, священики і найкращі світські одиниці. Ця школа навчала наші родини не тільки правд св. віри, але була дорадником у справах домашньої господарки, торгівлі, законодавства, політики, мистецтва і т. д. "Українські Вісті" виховали ціле покоління наших родин, що сьогодні є гордощами всього українського народу в Канаді.

III.

Один німецький поет сказав, що преса — це народня трибуна наших днів. Глибока правда криється в цих словах, бо де й коли навіть найславніший промовець свідчу тішився такою увагою, яку присвячуємо пресі? Увесь світ немов із запертим віддихом прислухується голосові газет. Міністри наймогутніших країв з напруженою увагою надслухують, як преса критикує їх промови. Артисти й письменники слідкують уважно за тим, як преса поставиться до їх вистуів чи творів. Бізнесовці й купці стежать за цінами товарів на світових ринках.

Ніякий промовець не має стільки слухачів, що преса — ця народня трибуна. І коли живе слово пориває нераз маси до революцій або до герой ських чинів, то що сказати про слово преси? Воно нераз тручає історію на нові шляхи, розпалює бунти, викликує революції, або закріплює мир і любов.

Такою трибуною нашого народу в минулих двох десятках літ у Канаді були саме "Українські Вісті". Вони розпалювали святий буит у серцях своїх читачів супроти тих, що своїми брудними руками сягали по найбільші цінності нашого релігійного і національного життя. "Українські Вісті" завжди високо держали прапор непримирної боротьби з найбільшим ворогом нашої Церкви й народу — з комунізмом. Вони накликували до офензиви добра, до святої революції проти всього, що низьке й мерзенне. Описами геройських змагань нашого народу "Українські Вісті" розпалювали геройзм у серцях тутешньої молоді за найвищі ідеали Бога, Церкви й народу.

IV.

"Українські Вісті" виконали в минулому своє високе завдання супроти наших родин і певно також у майбутньому виконуватимуть його з немен-шими успіхами. Залишається тільки бажання, щоб українські родини виконали свої обовязки супроти цього заслуженого тижневика. Які ж ці обовязки? Найперше всі українські католицькі родини повинні передплачувати цей тижневик і повинні його уважно читати, щоб він учив, вишколював і виховував українські родини в католицькому й національному дусі. Дальше українські родини мають обовязок цей тижневик поширювати поміж своїм оточенням, поручати його своїм приятелям і знайомим та домагатися його в крамницях, книгарнях і кіосках.

Живемо в добі демократії, коли воля народу є вирішна в усьому публичному житті. На ряд у своїх поглядах керується т. зв. публичною опінією, а публичну опінію виробляє преса. Коли сильна католицька преса не покерує публичною опінією і через неї народ німи масами, то католицька віра не матиме ніякого впливу на публичне життя і вслід за тим можуть появитися закони, що вдарятимуть у самі основи католицизму. Тому католики мають строгий обовязок поширювати й удосконалювати католицьку пресу.

Одне з найпочесніших місць серед тої преси в Канаді займають "Українські Вісті". Тому української родини повинні цей тижневик спомагати пляновою працею через грошеві жертви, через дописування до нього, через поміщування свої оголошень у ньому і т.д. В першу ж чергу української родини повинні помогти цьому часописові сплатити довг за вибудування свого власного гарного приміщення в ювілейному році, щоб з нього розхо дилися проміння здорової на уки по всій Канаді та щоб вони були загравою ясного дня воскресення Христової України!

Відзначення "Українських Вістей" грамотою Пуліцера

THE TRUSTEES OF COLUMBIA UNIVERSITY
IN THE CITY OF NEW YORK

TO ALL PERSONS TO WHOM THESE PRESENTS MAY COME GREETING

BE IT KNOWN THAT

Ukrainian News Publishers Ltd.

HAS BEEN AWARDED

recognition for its cooperation with the Edmonton Journal, recipient of a special Pulitzer prize for distinguished and meritorious public service in 1937.

IN ACCORDANCE WITH THE PROVISIONS OF THE STATUTES OF THE UNIVERSITY GOVERNING SUCH AWARD

IN WITNESS WHEREOF WE HAVE CAUSED THIS DIPLOMA TO BE SIGNED BY THE PRESIDENT OF THE UNIVERSITY AND OUR CORPORATE SEAL TO BE HERETO AFFIXED IN THE CITY OF NEW YORK ON THE *First* DAY OF *June* IN THE YEAR OF OUR LORD ONE THOUSAND NINE HUNDRED AND THIRTY *Eight*

PRESIDENT

Йосиф Пуліцер, один з найвизначніших американських журналістів, у-фундував у 1903 р. мільйонови дарон Школу Журналістики при Колюмбійськім Університеті в Нью Йорку. Згідно з бажанням Й. Пуліцера, Школа Журналістики надає щорічно нагороди за визначні досягнення на полі журналістики, включно з нагородами за найкращу громадську службу часопису, за найкращі репортажі, за редакційні статті, за літературні, драматичні, історичні, біографічні й поетичні твори, як також за визначні твори в ділянці музики й мистецтва.

У 1937 р. нагороду Пуліцера дістав едмонтонський щоденник "Джорнал" і з ним дістали признання "Українські Вісті" за похвальну громадську службу. В Альберті велася тоді боротьба за свободу преси, яку хотів нарушити тодішній уряд, і "Українські Вісті", поруч інших часописів, виступили сильно в обороні свободи слова і преси. Повища фотознимка є відбитком оригінальної грамоти.

ВІСТІ З ДІЦЕЗІЙ

З ЗАХІДНОГО ЕКСАРХАТУ

16. 4. Архієрейська Служба Божа і посвячення парохіяльної галі в Дейзленд, Альберта.

30. 4. Посвячення новозбудованої друкарні "Українських Вістей" в Едмонтоні.

Ч. 24/50. Єпископський Ординаріят надав Всеч. о. Михайлові Гаврилюкові до душпастирської обслуги округу Чергилл і околиці.

ПОСТІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ У БЕВЕРЛІ.

В неділю 7. 5. відправиться Служба Божа для мешканців Беверлі, передмістя міста Едмонтону, в тамошній англійській римо-катол. церкві. Початок в год. 11.30. Починаючи з цієї неділі, буде відправлятися в Беверлі у тій самій церкві і в тій самій годині наша Служба Божа кожної неділі.

ВИХОВНІ КУРСИ УКЮ В ЕДМОНТОНІ

Як попередніми роками, так і в цьому році, в часі від 9-ого липня до 13-ого серпня відбудуться в Едмонтоні Виховно-Освітні Курси УКЮ. Викладати будуть визначні духовні і світські прелегенти-фахівці. В часі курсів відбудуться для їх учасників духовні вправи (реколекції).

Ближчі дані про курси подамо в чергових числах "У.В."

Ювілейний Привіт!

З нагоди 20-літньої річниці і отворення власного дому "Українських Вістей"

засилаю

РЕДАКЦІЇ, АДМІНІСТРАЦІЇ І ДРУКАРНІ НАЙЩИРШІ ПОБАЖАННЯ СВІТЛИХ УСПІХІВ У ВЛАСНІЙ ХАТІ!

John Esaiw Agency

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

Magee Building — Phone 27218 — Edmonton, Alberta

Ювілейний Привіт!

Ми дуже радіємо, що маємо можливість скласти щирі побажання "Українським Вістям" у їх 20-літній ювілей. Ми вповні оцінюємо ту велику культурну і національну роботу, яку "Українські Вісті"" зробили серед українців в Канаді.

Зокрема ми хочемо на цьому місці подякувати "Українським Вістям" за ту підтримку, яку вони давали і дають нам у нашій відповідальній праці.

ДЯКУЄМО І БАЖАЄМО УСПІХІВ!

Василь Томин,
Михайло Понич, К.С.,
Петро Хаба,
Григорій Лобай

УКРАЇНСЬКІ ПОСЛИ В АЛЬБЕРТІЙСЬКІЙ ЛЕГІСЛЯТУРІ

о. Марко Дирда ЧСВВ.

Рідна преса життям народу

Одним з найвидатніших публіцистів, що їх видала Галиць ка Земля в цьому столітті, був покійний д-р Осип Назарук. Він у своїй книжечці "Преса", де описує свої враження з пер шої міжнародньої виставки світової преси в Кольоні 1929-го року, висказує ось таку думку: "Без великої преси ніякий народ сьогодні не має голосу, бо тепер народ без преси — це німина". Цікаве й дивне твердження. А яке ясне та глибоке! Бо чим же в сьогоднішніх часах є преса для народу чи держави? Є вона жив чиком його чи її існування. У народів дійсно демократичного життя є вона речником їхнього розквіту, їхньої культу ри та волі, а в тоталітарних держав орудником їхнього насильства.

Коли хочемо проаналізувати поняття преси в сьогоднішньому її виді, то найперше мусимо сказати, що вона є твором нової доби. Преса — це друковане слово, що кожного дня або що кілька днів подає відомость про релігійні, політичні, культурні й господарські справи та заразом пише про всякого роду світові події й новини. Круг тих відомостей обіймає все людське життя. Часопис інформує та оцінює політичні справи своєї держави чи народу і всіх чужих; пише про закони, релігію та школу, про літературу й мистецтво, природу і світ, про спорт та забави, про всякого роду сенсації, про місцеві та світові катастрофи й зло чини, про світову кравеу й домашню господарку, торгів лю та промисел, словом — про все, що має якенебудь відношення до життя людини.

Крім того часопис в своїх колонках подає всякого роду реклямові оголошення торговельного ринку; від домашньої дробу до наймодерніших машин, від мішка бараболь та збіжжя до великої земельної посілости, від магазинів з меблями до порошку проти всякої нужди, від банкових акцій до цін театральних чи кінових квитків та й дешевих обідів, від усякого роду косметиків до дитячих забавок, від оповісток про народження, вінчання, смерть, поминальне богослужения аж до згубленої собаки і т.д. Надто у великій ліберальній пресі в названих оповістках находять крикливу рекламу публична розпуста й низькі пристрасті.

Чи треба ще більше та ясніше доказувати, який могутній вплив має преса на людей?! Сьогодні преса — це найбільша сила світу! Сьогодні преса — це найнебезпечніша зброя! І тому той, хто її має подостатком, переможе всіх своїх ворогів. Але преса є однаково найгрізнішою зброєю, яка може спричинити та спричинює жахливі знищення.

Вплив журналістів є багато сильніший, як вплив священиків та вчених. Вони руйнують цілі світи думок і будують нові. Під їхнім впливом не тільки багато людей, але й цілі народи змінюють свої орієнтації, а то й світогляди, і то часто в дуже короткому часі. Колишній президент міністрів Комб заявив, що три четвертини католиків у Франції відпа ли від Церкви тільки під впливом преси. Тому кличе Роззегор з емфазою: "Пресо, ти промовець і великий проповідник сьогоднішньої доби! Слова, що ти їх так пристрасно голосиш, в кількох годинах гомонять по всьому краю. Ти всюди залетиш і всім проповідуєш. Твоє слово діє сильніше, як з проповідниці, бо що не лишиться в пам'яті читача, лишається далі на папері, і хто тільки загляне, тому голосиш завсіди й усе. Так кличеш кожнісінькій днини, без віддиху, без супочинку".

Ось де причина такого великого впливу преси на все публичне та приватне життя людини, тим більше народів. Держави й уряди не зробили б нічого, якби не орудували вливовою пресою. Сьогодні преса рішає про мир та війну, сьогодні вона кермує родиною та суспільністю, літературою та мистецтвом. Вона може виховати святих, але і злочинців; вона може успішно боронити релігію та здорову мораль, але може й найсвятіші справи-цінності висміяти, понизити і змішати з болотом. Так зла преса ділає як алькоголь, як пошесть. Зла преса руйнує життя народів у самих його основах. Чи треба нам на це прикляд? Поглянь но на тепе рішню Росію — вона нас у цьому переконує. Чи тільки переконує? О, ні! Той сумний та жахливий факт перестерігає і вчить нас, що маємо робити та як діяти, щоб забезпечити себе, зокрема український нарід у Канаді, перед подібною катастрофою.

В сьогоднішній, такій важливій та загрозливій хвилині для всього світу нам конечно треба вважати, щоб не жити ли себе та своїх дітей затруєною поживою, яка або вже воняє, або для самого нашого смаку її ще нам приправляють. Живемо не тільки тілом, але й духом. Коли затруїмо тіло, деколи навіть легко можемо його від смерти врятувати; та коли хто затруїть свого духа, його оздоровити дуже важко. Така людина нехіб но вимуває для найкращої ідеї, для Божого Царства і свого вічного щастя.

Отруює для людського духа, для найкращої ідеї є зла й ворожа преса, та преса, що її видають і поширюють не тільки явні вороги Божої ідеї, але й ті, що непомітно скриваються під плащиком на перший погляд дуже невинного або дуже поступового лібералізму, індиферентизму, чи найновішого покрою "сто пять процентового" націоналізму. Ми не забуваймо, що кожний і кожна з нас, на якому становищі ми не були б, завжди були, є і буде створіннями, дітьми Божої Творчости. І це не зміннє наше відношення змушує нас вподовж усього земського життя освідомлювати себе в цій великій Правді, а маючи цю свідомість, жити цією Правдою.

Ворожа ідй Правді преса не буде нас ніколи вчити про Неї і на Ній будувати світогляд читачів. Навпаки — всіма способами та засобами во на буде нас відтягати від Неї, збивати нашу свідомість про Неї та, що найгірше, вщіплятиме в нашу душу зразки гнилі і смерти.

Тому ми, українці, що поста вили собі за ціль здійснити Божі пляни щодо себе самих, в яких справа релігії відіграє найважнішу ролю в житті, ми, українці-католики, повинні зро зуміти ролю та значіння доброї преси, релігійної преси, української католицької преси.

Яке ж є дійсне наше відношення тут у Канаді до цього важного новітнього та життєвого чинника, до своєї релігійної преси? Чи може деяким українцям католикам, і старшого і молодшого поко ління, треба пригадати слова Христового Намісника, бл. п. Пія Х.: "Все ще не розуміють значіння преси. Ні вірні, ні священики не займаються того справою так, як треба. Старші люди кажуть, що преса — це нова поява, та що давніше ря тували душі без неї. Так, дав ніше, давніше! Та не звертають уваги на те, що давніше отруя злої преси не була так поширена, як сьогодні, і тим самим протинаступ доброї преси не був такий конечний. Живемо в новій добі і це сумна та гідна жалю дійсність, що безбожні часописи так обманюють і затруюють християнський народ. Надармо будува тимете церкви, влаштовувати місії, основувати школи. Всі ваші діла будуть знищені, вся ки змагання даремні, коли ви рівночасно не вжиете до оборони й наступу християнської преси". Ці слова перестороги Керманича Христової Церкви до людини тверезого розуму, доброї волі та ідейної думки промовляють до глибини душі.

"Українські Вісті" вподовж свого двадцятилітнього існування між українським народом тут у Канаді стоять на сторожі найсвятішої ідеї. Бо жої та народньої в українсько му народі. То ж ми всі у радісну хвилину їхнього двадцятилітнього ювілею спитаймо себе: Яке зрозуміння знайшов цей часопис в кожного українця, українки, в кожній українській родині? Чи у виробленні нашого релігійного та національного духа цей часопис є нашим щоденним хлібом? Скільки цеголок, себто реальної помочі, до сьогодні кожний і кожна з нас офіярували для його поширення? Чи цей часопис є постійним гостем і в моїй хаті? До діла! Український католицький часопис, "Українські Вісті", від сьогодні в кожній українській католицькій родині!

Хвальному Видавництву "Українських Вістей" у радісний День Ювілею бажаю щедрої Божої помочі та Божого благословення!

Григорій Козак, Едмонтон

Привіт "Українським Вістям"

ВІД ДОВГОЛІТНЬОГО ФАРМЕРА

Коли Господь допоміг мені дочекатись ювілейного року "Українських Вістей," і навіть можу бачити гарний муровний будинок на приміщення видавництва, то набрав і я охоти написати хоч кілька слів до ювілейного числа.

Як всіх наших українсько-католицьких часописів, так само й "Українських Вістей," був я і ще є дотепер передплатником і читачем від їх першого числа. Коли не було наших газет у Канаді, то перша моя українська газета була "Свобода" з Америки та "Місіонар" з Жовквки, що його передплатником був я ще в старім краю. Коли почали виходити в Едмонтоні "Західні Вісти," я став їх передплатником і великим приятелем, помагав їм, як тільки і де тільки міг, аж до того часу, коли між нами прийшло до непорозуміння. Від того часу став я не то зимний ,але холодний. І може був би став і зимний, якби п. Ісаїв не вмішався в ту справу (ще й дотепер захо вались у мене ті листи, що їх п. Ісаїв писав до мене). А що "Українські Вісті" утримался при житті дотепер і сяк-так розвинулись, то в цьому ве лика заслуга п. Ісаєва. Хтось повинен обширніше написати в ювілейнім числі про цю спра ву. Однак хоч зайшла така помилка, я тим не зраджувався і не переставав бути передплатником, бо знав, що "Українські Вісті" тому не вини, але далі читав та інших заохочував і пригадував, що "Українські Вісті" — то орган нашої Дієцезії, а ми її членами і повинні цей часопис читати та всяким способом йому помагати.

Так самo й тепер: коли по 20 роках наші "Українські Вісті" перейшли з комірного до свого власного дому, а на тім домі ще тяжить довг, то ми всі разом, а зокрема молодші, повинні старатися, щоб якнайскоріше той довг виплатити. Коли за Божої помочю наш нарід спромігся побудувати стільки церков в Альберті, то певно подбати також, щоб наша одинока українсько-католицька газета на цілу Альберту мала своє гарне і ви гідне приміщення.

Ще напишу, як "Українські Вісті" помагали мені фармувати; бо я аж на старість "по дався на пана" та у місті про живаю. Але поверх 40 років я фармував і то здорово, бо придбав чотири квадри, але такі, що на жадній не було виорано ні одного акра.

Коли я у своїй фармерці дочекався плуга з сідаком, то я і "Українські Вісті" брав на той плуг; не тому, щоб мені помагали орати, але тому, що прийшла свіжа газета і я рад був довідатися, що там нового і цікавого пишуть; особливо на третій сторінці про господарські справи. І так я обав читав; але що правда: коли ходив за плугом і тримав за чепіги, то був би такої штуки не втяв. Нераз можна було почути: та де фармер має час читати? Хто хотів то завжди знайшов собі час на читання і з того дуже багато скористав. Особливо "Українські Вісті" від самого початку присвячували одну сторінку на фармерські справи і звідти можна було багато навчитися, як робити на фармі, бо в Канаді цілком відмінна робота на фармі, як була в старім краю при господарці.

Думаю, що хтось міг би ліпше від мене і більше написати про фармерські справи. І я кінчу, щоб не забирати багато місця в ювілейнім числі. Складаю всім працівникам в "Українських Вістях" щиросердечний привіт у цім ювілейнім році. Нехай Господь всіх кріпить у добрім здоровю і витривалості, нехай допомагає і благословить Вашу тяжку, для всіх нас таку хосенну працю! Бажаю Вам також найліпшого успіху. А всім читачам "Українських Вістей" бажаю бути завжди щирими і добрими передплатниками, а ніколи післяплатниками, бо передплатники будують, а довжники руйнують. При кінці складаю п. І. Ісаєву щиру подяку і признання за його невтомну працю для "Українських Вістей" від самих початків. І нехай за все буде слава Ісусу Христу!

ТІШИМОСЯ, ЩО В РАДІСНИЙ ДЕНЬ 20-ЛІТТЯ МОЖЕМО СКЛАСТИ "УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ" НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ

і подякувати за їх ласкаву й жертвенну співпрацю з нами.

Український Народній Дім

9620 - 109 AVENUE — EDMONTON, ALBERTA

Щирий привіт "Українським Вістям"

Д-р М. М. Середа

Лікар і Оператор

9914 - 109 Street — Edmonton, Alta.

Тел. Офісу: 21748 — Телефон Дому: 31699

Ювілейний Привіт!

"УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ" У ІХ 20-ЛІТТЯ СКЛАДАЄМО СЕРДЕЧНІ ГРАТУЛЯЦІЇ ТА БАЖАЄМО ВЕЛИКИХ УСПІХІВ У БУДУЧНОСТІ

St. Regis Hotel

10339 - 101 STREET — PHONE 21536 — EDMONTON, ALTA.

ПЕТРО САЦЬКІВ, управитель.

Норса Відзивається до Вас

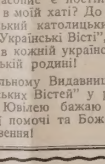

ЧОГО БУТИ СЛАБИМ, ЯК МОЖНА БУТИ ЗДОРОВИМ?

"КВІНС МАСТЬ" — поручається на всякі скірні заразливі хвороби, коросту, екзіму, сверблячку, болякн і рани. Ціна $1.00.

"КВІНС ЛІК" — поручається на всякі жолудкові хвороби. $1.50.

"ЛІК" — на ревматизм, тяжку застуду крови. Ціна $1.40.

Всякі інші поради даємо даром. Пишіть до

BEREZAN HEALTH SERVICE
Box 4475
South Edmonton, Alberta

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРИВІТ

У 20-ЛІТТЯ СКЛАДАЄМО "УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ" СЕРДЕЧНІ ГРАТУЛЯЦІЇ ТА БАЖАЄМО ВЕЛИКИХ УСПІХІВ

The Western Pharmacy

10310 - 101 STREET — Phone 22645 — EDMONTON, ALTA.

ВАСИЛЬ І СТЕПАН СЕРЕДИ.

Ювілейні гратуляції "Українським Вістям"

Петро Грещук, B.A., LL.B.

Адвокат і Нотар

719 McLeod Building — Edmonton, Alta.

Телефон Офісу — 24047 — Телефон Дому — 71435

Ювілейний Привіт!

У 20-ЛІТНІ РОКОВИНИ ІСНУВАННЯ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ" БАЖАЄМО ЯКНАЙКРАЩИХ УСПІХІВ

Douglas Visser

CONSTRUCTION COMPANY, LIMITED

103 Campbell Furniture Bldg. — Phone 23552 — Edmonton, Alberta

Антін Глинка.

Осяги українців Канади у політиці

Щоб відповідно оцінити політичні осяги українців Канади, треба, в першу чергу, окреслити: що властиво належить до політичних осягів?, а в другу чергу, треба пояснити: якими критеріями треба ті осяги оцінювати? На ці питання пояснення такі: До політичних осягів належить усякий поступ, зроблений на політичному полі, а оцінка цих осягів робимо порівняльною методою, беручи під увагу чотири вимоги: 1) набуття цінного політичного досвіду та скріплення власних сил (що належить до потенційного осягу); 2) придбання більшого числа корисних представників та осягнення позитивних результатів; 3) задержання безперервного представництва й задержання здобутого грунту; 4) поширення та скріплення своїх впливів.

Канадійська політика має три рівні чи поземі, а саме: **муніципальний, провінціяльний і федеральний-державний.** Та поки приступимо до оцінення політичних осягів українців Канади, треба пояснити місце та ролю муніципальної політики.

В ширшому значінні муні-

АНТІН ГЛИНКА

ципальну господарку до політики звичайно не зачислюють, бо муніципалі є місцевого або провінціяльного творення. З цієї ж причини муніципальної юрисдикції в канадійській конституції не окреслено. В цьому звязку важне також те, що в муніципальних виборах ніхто звичайно не придержується ліній канадійських політичних партій. Але, без огляду на все це, муніципальну політику слід би конечно включити в обсяг цієї дискусії з оцих причин:

В останніх кількох роках **муніципальна політика** почала відігравати важливу ролю — а в околицях, заселених канадійцями українського роду, репрезентація і праця в муніципалі набрала першорядного значіння. Вистачить пригадати, що муніципалі відбувають свої демократичні вибори, мають свої уряди, ухвалюють і збирають бюджетові податки та ухвалюють різні інші місцеві права. І без огляду на те, що муніципальна політика зачисляється до дрібної політики, вона відіграє дуже важливу ролю в житті канадійського народу. Тому вона принайменше заслуговує на включення в рямці канадійської політики. Тут можна ще додати, що саме в муніципальній політиці велике число канадійців набуває цінний політичний досвід. Цей досвід нераз придається й тим, що кандидують до провінціяльних чи до державного парляментів.

На рівні муніципальної політики канадійці українського роду зробили кольосальний поступ — осяг гідний подиву. Доказ цього твердження можна бачити найвиразніше тоді, коли порівняємо теперішню участь канадійських українців у муніципальній політиці з їх участю в муніципальній господарці в минулому. Вистане пригадати, як двадцятьпять років тому навіть в околицях чи містечках переважно заселених канадійцями українського роду муніципальні уряди були в руках канадійців неукраїнського походження, а це тому, що в тому часі між канадійськими українцями ще було мало таких осіб, що могли відповідно заповнити такі позиції. Сьогодні в тих самих околицях і містечках у муніципальних урядах вже є урядовці українського роду. І не тільки це, але сьогодні вже є приклади, що канадійці українського роду здобули урядові місця в муніципальних та міських радах, де переважаюче число мешканців — це канадійці неукраїнського походження. Най визначніший приклад цього бачимо в місті Ошаві, що має тридцятькілька тисяч населення, де на рік 1949 посадником міста вибрано Михайла Старчевського, канадійця українського роду, а на рік 1950 п. Старчевський перевибраний через аклямацію. Це явище треба безумовно зачислити до заслуг п. Старчевського, але рівночасно в цьому й не менша заслуга виборців міста Ошави, що без ніякого упередження віддали йому свою піддержку. Отже хоч важливе те, щоб канадійці українського походження були вибрані, але ще важливіше те, щоб вони на своїх постах виявляли більше, як пересічні здібности, та щоб тішилися повагою і пошаною між громадянами різних походжень. Свій поступ у муніципальній політиці канадійці українського роду можуть безпечно зачислити до поважних осягів, бо на цьому рівні вони здобули й дальше здобувають цінний досвід, збільшили й дальше збільшують свою репрезентацію, не втрачають здобутого грунту та поширюють свої впливи дальше.

На рівні **провінціяльної політики** канадійці українського роду теж здобули поважні осяги, але порівнюючи їх з осягами муніципального поземи вони значно менші. Все ж таки на рівні провінціяльної політики канадійці українського роду набули багато досвіду, значно збільшили число своїх представників, безперервно задержали своє представництво та поширили свої впливи. Двадцятьпять років тому у провінціяльній легіслятурі в Альберті був один канадієць українського роду, сьогодні є чотири. Двадцятьпять років тому в провінціяльній легіслятурі в Саскачевані не було ані одного посла українського роду, сьогодні є два. І двадцятьпять років тому в провінціяльній легіслятурі в Манітобі було два представники українського роду, сьогодні є шість. Що більше — сьогодні вже є поважне число провінціяльних округ, де переважаюче число голосуючих — це канадійці українського роду і тут наші співгромадяни вже безпечно висувають кандидатів українського походження та піддержують їх. А завдяки більшому числу послів українського роду в провінціяльних легіслятурах, як це ми бачимо, чимраз більше число канадійців українського походження працює на урядових посадах. Наприклад: в провінції Альберті працює двандцять агрономів українського роду, чотири шкільні інспектори та більше як шістьсот канадійців українського походження мають різного роду урядову працю. В Альберті також чотири адвокати українського роду одержали відзначення "Кей-Сі". Все це представляє поважні осяги. Одначе на провінціяльному поземі політики канадійські українці повинні були здобути більше. Візьмім наприклад хороби те, що досі ані один канадієць українського роду не добився до міністерської посади. Тут не на місці входити у причини, відповідальні за цей стан, але стверджуємо факт, що на рівні провінціяльної політики знаходяться ще головсалі недомагання.

З черги приходимо до поземи **канадійської державної політики.** На цьому рівні, мусимо це стверднти з прикрістю, канадійські українці осягнули найменше. Тут бачимо, що чим вище щаблі політичної драбини, тим менше канадійці українського роду їх досягають. Показується, що на цьому рівні політики канадійці українського роду не здобули задовільного досвіду ані не скріпили своїх сил. На цьому рівні канадійці українського роду не збільшили числа своїх представників, бо як мали одного посла українського роду двадцятьчотири роки тому, так і сьогодні мають тільки одного. Що більше: в роках 1935 - 1940 канадійці українського роду не мали зі своїх рядів ані одного представника в канадійському державному парляменті, а в роках 1945-1949 мали двох, але в останніх виборах проміняли двох за одного. Як уже згадано, канадійці українського роду випали на цьому рівні слабше ніж під оглядом збереження здобутого грунту. На рівні державної політики канадійці українського роду вийшли добре тільки під одним оглядом: вони поширили свої впливи. І сьогодні вже мало є таких канадійців, що не знали б про канадійців українського роду та щоб не ставилися до нас з повагою. Та тут треба стверднти, що до поширення цих позитивних впливів причинилися канадійські українські організації (світські й церковні), наша національна преса, наші фармері й робітники, канадійські військові сили українського роду, наші працівники на культурно-освітньому полі та наші торговельні й професійні сили. Під цим оглядом теж заслуговують на особливе признання виборці вегревільської та давфінської федеральних округ, що своїми голосами вибирали до федерального парляменту канадійців українського роду. До цього можна додати й те, що й наші федеральні посли причинилися, скільки було в їх силах, до посунення спільної справи вперед. А наприкінець, це треба теж підкреслити, на цьому рівні Комітет Українців Канади своїми конгресами, делегаціями, меморандумами та іншою працею також значно причинився до поширення впливів канадійців українського роду.

Для загальних підсумків цієї статті треба ствердити, що теперішні світові обставини, а також канадійські домашні обставини вимагають від канадійців українського роду багато більших успіхів, як ті, на які канадійські українці могли спромогтися досі.

Д-р В. Ю. Кисілевський.

На пятому місці по китайцях

Часто чуємо нарікання, що українці, не зважаючи на те, що творять поважний відсоток населення в Канаді, не є ніскілько зарепрезентовані в публічному житті краю. Нема їх

Д-Р В. Ю. КИСІЛЕВСЬКИЙ, перший редактор "Українських Вістей".

у вищій адміністрації, в сенаті, в дипльоматичній службі, у війську, словом — "кривда нам ся діє". Спостереження зовсім слушні, є недотягнення і слід застановитися над їх причинами.

Одна з найважніших причин — це **недостача відповідно вишколених людей**, тому час звернути більшу увагу на освітню ділянку. Спихати вину на те, що українці, мовляв, це дуже нова імміграція, сьогодні вже нестійке, бо за пів століття можна було чимало осягнути. Здалося б також спрямувати і нові сили у правильне русло, запобігти марнуванню енергії (і гроша)) на непродуктивні, часто шкідливі "переливання з пустого в порожне", допомогти їм не тільки доброю радою, але й чимсь більш конкретним покінчити або нострифікувати студії, зрівняти з канадійськими академічними колами.

Без вищої освіти нема доступу до "професій": правничої, медичної, інженерської, у чительської і т.д., до адміністративних позицій, до вищих становищ у промислі та навіть у торгівлі. До цього висновку прийшли не тільки "буржуазні" нації, але й найбільш "пролетарські", які на одному місці підкреслюють, що такий-то імярек є сином бідняка, на другому ж місці чваняться, числом абсольвентів у львівському чи якомусь там костромському університеті, числом науковців, числом "пролетарської інтелегенції."

Як стоїть справа з вищою освітою українців у Канаді? Остання канадійська статистика подає, що в році 1941 було в Канаді 539,446 осіб, що покінчили 13 літ (і більше) вишколу. Ця цифра представляє 6.5% всього населення Канади. В статистиці вичислено 22 етнічні групи з поданням відсотків осіб з покінченою середньою і вищою освітою (13 літ і вище). **На самому споді цієї освітньої драбини, за японцями і китайцями, находимо українців з .... 1.8%.** Їм дорівнює тільки румунська група, яка теж виказує 1.8%. Поляки й мадяри з 1.9% стоять трохи вище від українців. Китайці виказують 2.1%, росіяни і фінляндці 2.2%, чехи і словаки 2.5%. Натомість голяндці виказують аж 5.5% осіб з середньою і вищою освітою, а ірляндці та англійці 8.6%. По них ідуть жиди 8.9%. Найвищий відсоток виказують шкоти (9.6%) і валійці (10.8).

Це коротке, але зате багато мовне статистичне порівнання дає частинно відповідь на нарікання, які зустрічаємо в пресі та в розмовах. Воно дає теж пророчисту пораду: **Лізьте трохи вище по освітній драбині, коли бажаєте чогось добитися!** Доки будемо сидіти на самому її споді, годі сподіватися, щоб ми осягнули вищий щабель в суспільному житті Канади.

Можливо, що економічне положення українців стоїть на перешкоді до піднесення їх освітнього відсотка. В такому разі треба подумати над тим, як цьому зарадити. Є різні до цього способи. Збудження зацікавлення загалу до потреби вищої освіти, створення освітніх фундацій, стипендій, а передовсім — **зрозуміння ваги вищої освіти.** Коли тільки мала частина тої енергії, яку витрачається у нас на дискусії над "вищою політикою", в більшій мірі теоретичного значіння на канадійському терені, буде спрямована на обміркування пекучих освітніх проблем, то можна б дещо позитивне осягнути. Тоді українці не стояли б у Канаді на останньому, пятому по китайцях місці в освітній статистиці...

Від Редакції: До порушеної шан. автором теми дозволимо собі додати, що, на нашу думку, гін до освіти, спеціяльно до вищої, серед українського народу просто подивугідний. Це видно було добре і на рідних землях, де наш нарід серед найважчих обставин старався з усіх сил дати високу освіту якнайбільшій кількості української молоді, те саме бачимо і в Канаді. Коли ж ми тут під оглядом вищої освіти стоїмо так дуже слабо, то причиною цього явища є те, що українці в Канаді жили донедавна переважно на фармах, звідки не так то легко посилати дітей до високих шкіл. Але від часу останнього перепису населення (1941 р.) український елемент у Канаді зріс та скріпився під кожним оглядом, зокрема по великих містах, що дає широкі можливості молодим українцям студіювати у вищих школах. До того в минулих 3 роках прибуло до Канади кільканадцять тисяч українців з високою освітою зі скитальщини. Тому ми переконані, що найближчий перепис населення Канади, який відбудеться вже за рік (1951 р.), викаже значно більше число і тимсамим також вищий відсоток тих українців, що покінчили вищі школи.

У 20-ліття "Українських Вістей" складаємо наш щирий привіт!

Prairie Rose Mfg. Co. Ltd.

9611-104 Avenue — Edmonton, Alberta

"Завжди тримайте в хаті один кейс"

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРИВІТ

Найкращі побажання з нагоди 20-літнього ювілею "Українських Вістей"

складають

Bob Crowle Electric

10936-97 STREET — EDMONTON, ALBERTA

Phone 27518

Щирий привіт і побажання великих успіхів у 20-літній ювілей "Українських Вістей"

від

John's Hat Shop

10752 Jasper Avenue — Edmonton, Alberta

Phone 28305

Іван Кшко, власник.

Ґратуляції "Українським Вістям" у їх 20-літній ювілей

Airlite Venetian Blind Co.

10995 - 124 STREET — EDMONTON, ALBERTA

Phone 84634

Ми доставили "Українським Вістям" венецькі віконниці до їх нового будинку.

Ювілейний привіт "Українським Вістям"

від

Page The Cleaner and Furrier

Михайло Старко і Син, власники.

9338-118 Avenue — Phone 25138 — Edmonton, Alberta.

Ювілейний Привіт!

20-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ" — ЦЕ СВЯТО ВСІХ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ. БАЖАЄМО ВЕЛИКИХ УСПІХІВ

NORWOOD LUMBER COMPANY

11203 - 86 STREET OFFICE & YARD — EDMONTON — 8201 - 114 AVENUE BRANCH FACTORY

Р. ФІРМАНЮК, власник

Д-р Степан Баран, Мюнхен.

Нова українська еміграція та її політичні організації

Після другої світової війни, й переведення советською репатріяційною комісією примусової репатріяції кількох мільйонів підсовєтських українців, вивезених німцями на примусову невільничу працю та військових полонених, залишилося в Німеччині й Австрії коло 300 тисяч українців. Статистичні дані, зібрані Центральним Представництвом Української Еміграції в Німеччині про чисельний стан з кінцем березня 1946 року, подає п. Василь Мудрий у своїй статті в Ювілейному Календарі - Альманаху Українського Народнього Союзу на 1949 рік, Джирзі Сіті, ЗДА, на сторінці 108. Було тоді в Німеччині в американській смузі 104,024, в англійській смузі 54,580, у французькій 19,026, разом у Німеччині 177,630 українців. В Австрії у всіх трьох смугах — американській, англійській і французькій було 29,241, тобто разом у Німеччині й Австрії 206,871 українців. З того приблизно половину творили чоловіки, коло 30% жінки і коло 20% діти. Дещо більше як половину творили галичани-грекокатолики, решту православні, отже переважно колишні польські і советські громадяни. Число кол. громадян чесько-словацьких (Закарпаття) і румунських (Буковина) було невеличке.

Д-р Степан Баран.

Такі є загальні цифри. На них складаються всі працівники українського населення від Карпат по Кубань, з великою перевагою сільського елементу, головно молодшого віку, що опинився на чужині внаслідок воєнних і політичних подій, найчастіше проти своєї волі. Сусто-політична еміграція, яка свідомо з політичних причин виїхала на захід, творить серед теперішньої еміграції значну меншість, найвище 25 відсотків. Число інтелігентів різних звань, в тому і висококваліфікованих доходить 20% загалу еміграції і саме вони опинились нині у скрутному положенні, особливо люди старшого віку. Це й творить найбільш складну проблему в розвязці переселення на нові місця постійного осідку за океаном.

Величезна різниця існує між сучасною українською еміграцією і нашою еміграцією після першої світової війни, яка була виключно політичного і військового характеру. Складали її військовики і люди безпосередньо причасні до політики, тому в ній майже не було дітей — нині дітей пята частина — і дуже мало жінок. Майже всі галичани вернулися по кількох роках додому. Наддніпрянці залишилися здебільша в Чехословаччині, Франції, Німеччині й Польщі. Тільки невеличке число з них переїхало опісля в заокеанські країни, теж дещо із галицької еміграції — зокрема до Канади, Злучених Держав, Аргентини і Бразилії, особливо ті, що після війни закінчили свої студії за кордоном, передовсім у Чехословаччині. Перша наша масова політична еміграція, що залишилася на чужині на постій не, бо не могла й не хотіла вертатися на повсюдну большевиками територію, творила найвище третю частину теперішньої, що розсіялась по чужих країнах, між ними й таких, де досі не було нашої еміграції, як далека Австралія, або південно-американська Венецуела. Ці ці були в обставини, серед яких улаштовувалася наша політична еміграція зперед трьох десятків літ. Тоді вона робила це власними силами і на власні кошти та у маленьких розмірах. Нині робить це на велику скалю та при допомозі й на кошти міжнародної організації для справ переселення — ІРО.

Інше також положення й основний склад теперішньої еміграції від попередньої з часів по першій світовій війні. Перша еміграція складалася головно, а то майже виключно, з наддніпрянців українського материку; не було там зовсім кубанців, ні закарпатців, як теж й буковинців. У теперішній за ступлені всі українські землі і її склад різнородний: це стара еміграція з часів по першій світовій війні з Чехословаччини, Польщі й Німеччини і нова — колишні польські, советські, чесько-словацькі і румунські громадяни, в чому галичани і підмаряни, творять советські громадяни творять головну основу й надають обличчя новій еміграції.

Очевидно, ця мозаїка щодо складу слідна у всіх ділянках суспільно національного, релігійного, культурного і політичного життя. Викликує вона природні терти й непорозуміння, але, на щастя, не такої міри, щоб розбити національну єдність. Найбільше ще законлоту вносять світоглядові суспільно-політичні різниці, в яких є теж основна різниця між нашою першою і другою політичною еміграцією. У першій панувало виключно демократичний світогляд у різних партій но-політичних формаціях, у другій є вже доволі значна дозмішки, антидемократичного, то талітарного суспільно-політичного світогляду, що створився після першої світової війни. І саме ця основна різниця згагадних двох світоглядів спричинює непорозуміння та спинює наше політичне обєднання, без уваги на те, що всі українські політичні угрупування сучасної еміграції, подібно як й першої, є протикомуністичні та протисоветські; всі вони теж соборницькі і державницькі.

Зі старих еміграційних наддніпрянських партій діють на еміграції дві, що були причасні при формуванні нашого державого життя на Україні в рр. 1917-1920: Українська Соціял - Демократична Робітнича Партія (УСДРП) і Українська Партія Соціялістів-Революціонерів (УПСР). Вони діяли між двома світовими війнами головно на еміграції в Чехословаччині, обидві по своєму складу інтелігентські і нечисленні. Програмово перша зразкувалася на програмі довоєнної німецької соціяльної демократії, друга на програмі російських соціялістів-революціонерів. Обидві явно антисоветські й антикомуністичні. З довоєнних галицьких політичних партій діють на еміграції дві: Українське Національно-Демократичне Обєднання (УНДО) і невеличкий гурток Української Радикально-Соціялістичної Партії (УРСП). УНДО — з попередньою назвою Української Національно - Демократичної Партії (УНДП), в рр. 1919-1925 з назвою Української Трудової Партії (УТП) — належить до найстарших українських політичних партій — існує від 1899 року, отже понад 50 літ. УНДО, як демократична партія модерного західно - европейського зразку, по своїй, суті і практиці конструктивного характеру, відгравало за Австрії і Польщі передову й рішальну ролю. Величезна більшість української репрезентації в австрійському парламенті і з галицькому соймі, в Національній Раді Західно-Української Народньої Республіки в рр. 1918-19 і опісля за Польщі в польському соймі й польському сенаті складалася з членів УНДО. В його руках був теж провід у всіх українських установах краю — науковних, культурно-освітніх, шкільно-виховних і господарсько-кооперативних та рішаль на преса в краю з найстаршим українським щоденником "Діло" у Львові у проводі. Серед старшої галицької еміграції є це нині найчисленніша група, що в додатку має у себе чимало фахівців з політичною і різною громадською практикою та реальним підходом до складних проявів життя. З кол галицьких радикалів є на еміграції лише маленький гурточок інтелігентів. Колишня галицька Українсько-Соціяльно-Демократична Партія (УСДП), і в краю до війни дуже нечисленна, на еміграції не діє зовсім. Не діють тут і інші галицькі партії, що діяли між двома світовими війнами, як напр. Фронт Національної Єдности, Українська Християнська Народня Партія, обидві й колись нечисленні, що з вибухом другої світової війни перестали існувати. Короткий час між двома світовими війнами існували в Галичині ще й про комуністичний і просоветський Сель-Роб (Селянсько-Робітнича Партія) і советофільська Українська Партія Праці. В 30. роках обидві ті партії перестали існувати, Сель-Роб-а розвязала польська влада, УПП знищила сама. Комуністична партія Зах. України не здобула в Галичині ніякого більшого значіння та існувала як партія підпільна, кермована з Кремля. Розуміється, серед теперішньої української еміграції комуністів нема зовсім.

Нова, підсоветська еміграція створила тут на еміграції в Німеччині нові свої політичні формації демократичного зразку, а саме Український Національно-Державний Союз (УНДС) та Українську Революційну Демократичну Партію. До першої вступили й деякі галичани-інтелігенти, головно ті, що досі не належали до ніяких політичних партій, як теж і деякі з давньої наддніпрянської еміграції. В загальному є вона відповідником УНДО і вони разом творять центр Української Національної Ради на еміграції. УНДС ще не завершив свого формування, а вже від нього відкололася гурток, що створив свою невеличку організацію з назвою: Союз Соборних Земель України, практично без більшого значіння.

Натомість УРДП складається майже виключно з колишніх підсоветських громадян та переходить дальше свою фермен тацію і щодо своєї суспільно-політичної ідеології, і щодо своєї тактики. Члени її не мають ще зовсім політичної практики в реальному житті, бо ані у советській монопартійній більшевицькій дійсності ні здо бути не могли.

В останньому часі зазначився серед усіх цих груп спільний тін до обєднання і тісної кооперації.

Окрему групу творить Союз Гетьманців Державників (СГД) що створився на еміграції в Німеччині ще 1925 р. Цю партію, до якої входять і придніпрянці і галичани, слід причислити до демократичного світу консервативного і монархістичного характеру. І це переважно інтелігенти, але прихильників серед української молоді майже не мають.

Організація Українських Націоналістів (ОУН) сформувалася у Відні в січні 1929 р. Це організація підпільна революційного зразку, що в рр. 1929-1939 діяла головно на терені Галичини і згрупувала в своїх рядах більшість галицької молоді.

В 1940 р. ОУН підділилась на дві частини — ОУН Степана Бандери (бандерівці) і ОУН полковника Андрія Мельника (мельниківці). Перша з них численніша і рухливіша. З приводу різних сумних подій на рідних землях за часів німецької окупації виступив був у листопаді 1943 р. цілий ґадяцький греко-католицький Єпископат з митрополитом Андреєм Шептицьким у проводі (разом 9 ієрархія) в окремому соборному посланні, закликаючи молодь до занехання братовбивчої боротьби та повороту до засад християнської релігії і моралі.

Обидві групи прийняли недавно до давньої назви ОУН новий додаток: бандерівці революціонерів — ОУН(р), мельниківці соліядаристів ОУН(с).

Слід ще згадати про окрему формацію — УГВР (Українську Головну Визвольну Раду), що складається мабуть у більшості з бандерівців і вважає себе українським революційним урядом та конкурентом давнього еміграційного уряду Української Народньої Республіки.

По довгих заходах вдалося остаточно всі ці політичні групи на еміграції втягнути в одну політичну цілість. Нею є Українська Національна Рада, що створилася 10. червня 1948 року з усіх частин нашої еміграції в Німеччині і відбула вже дві повні сесії — першу в липні 1948 р. і другу в червні 1949 р. До неї увійшли представники всіх політичних угрупувань за винятком гетьманців монархістів з СГД. Складається вона з 36 членів, по 12 для кожного сектора. Центр творить УНДО й УНДС — по 6 членів кожна, лівий сектор Соціялістичне Обєднання (УСДРП, УПСР і галицькі радикали) — 7 і 5 членів УРДП. Правий сектор творять обидві групи ОУН, кожна по 6 членів.

Теперішній склад президії УНРади такий: голова — проф. д-р Борис Іваницький зі старої наддніпрянської еміграції — УНДС, заступники голови: д-р Степан Баран (УНДО), інж. Осип Бойдуник, галичанин (ОУН(с), Іван Вовчук (ОУН(р) з нової підсоветської еміграції та інж. Григорій Денисенко зі старої надд. еміграції (УПСР) і як секретар Микола Степаненко — УРДП з нової підсоветської еміграції. Президія УНРади діє постійно між сесія ми і тоді полагоджує всі справи, за винятком зміни статуту УНРади. На останній сесії УНРади в червні 1949 р. зреконструйовано її Виконавчий Орган, що заступає місце екзільного уряду УНР. В склад Виконного Органу входить 10 членів, по двох зі згаданих вище пятьох угрупувань — без винятку — під кермою проф. Ісаака Мазепи зі старої наддніпрянської еміграції як голови і д-ра Степана Витвицького як заступника голови В. Органу. УНРада визнає п. Андрія Лівицького як президента УНР.

В Українській Національній Раді, її Президії та у Виконавчому Органі є гармонійна співпраця усіх груп; опозиційна тво рять бандерівці. УНРада, її президія, її Вик. Орган у своїй праці мають одно на меті — приблизити час повного визволення усіх українських земель зі советської окупації та відновити українську соборну незалежну державу.

ПОГЛИБЛЕННЯ ДВОПАРТИЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ЗАКОРДОННИХ СПРАВАХ

Вслід за призначенням визначного республіканця Долеса головним асистентом секретаря стейту кожк председник комісії закордонних справ, сен. Том Коналі, запропонував дорадчі підкомісії для тісної співпраці конгресу з департаментом стейту на базі двопартійної політики в закордонних справах. Пропозицію сен. Коналі прийняли радісно обидві партії та департамент стейту. Є в пляні подібнти сенатську закордонну комісію на 8 постійних підкомісій, які порозумівалиби би періодично з відповідними помічниками секретаря стейту й іншими високими урядовцями названого ресорту, що мають нагляд над спеціяльними ділянками праці департаменту.

Привіт "Українським Вістям" в день ювілею

Д-р Іван Смульський

Лікар і Оператор

212 Tegler Building — Edmonton, Alta.

Телефон — 27342

Ювілейний Привіт!

20-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ" — ЦЕ СВЯТО ВСІХ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ. БАЖАЄМО ВЕЛИКИХ УСПІХІВ У ДАЛЬШІЙ ПРАЦІ.

Clean-Rite Cleaners

9546 - 111 AVENUE — EDMONTON, ALBERTA

Phone 71355

І. БОЦЮРКІВ, власник.

Із щирими ґратуляціями від Приятеля

МИ ТАКОЖ Покупцями

КОЖНИЙ знає, що Dominion Textile Company Limited продає гарні роди полотна.

Однак ми також купуємо товари. Ми є покупцями канадійців по цілім краю.

Як компанія, ми купуємо дерево, папір, кукурудзяний і бараболяний крохмаль, транспортаційні послуги і сотки інших товарів з різних частин Канади.

А 12,500 робітників у наших фабриках, побираючи найвищі текстильні платні у світі, видають багато мільонів долярів річно на муку із степової пшениці, на мясо з албертійської худоби, на рибу з побереж Атлянтійського і Спокійного Океану, на будівельний матеріял з дерева Британської Колюмбії, і купують меблі та електричне приладдя в усіх провінціях, та інші товари і послуги, які достарчують канадійці.

DOMINION TEXTILE COMPANY LIMITED

MANUFACTURERS OF Textmade PRODUCTS

Власні Марки ІТОНА

Тисячі канадійських покупців від Британської Колюмбії до Нової Фунляндії знають користі з купування при "Вулиці Якости". Вони знають її, як постійну адресу Власних Марок Ітона, ці довірливі імена, що доказали свою вартість у широкій різноманітності щоденного купування.

Чи ви купуєте годинник, пральну машину, килим або радіо, ви все переконаєтесь, що Марка Ітона це знак, що дасть вам повне вдоволення ... бо товари з Власними Марками Ітона вибирають наші досвідчені й проникливі купці, а водночас ці товари провіряє Дослідне Бюро і Офіс Контролі.

Рік за роком знайомі імена . . . "Ітон", "Гленітон", "Ітонія" і "Теко"... "Вайкінг", "Акмі" "Соляр" та інші... приносять канадійським покупцям запевнення доброї якости, тривалої послуги і задовільної вартости за кожний доляр!

КОЛИ КУПУЄТЕ, ГЛЯДІТЬ ЗА НИМИ ЦЬОГО І КОЖНОГО ТИЖНЯ!

THE T. EATON Co WESTERN LIMITED

Д-р Ярослав Пастернак, Торонто

З археологічних проблем нового світу

Європейська преса, а за нею й американська, принесла нещодавно вістку, що шведські студенти в тисячліття першої воєнної виправи варягів на Англію відтворили тепер цю подію в товариському, спортовому дусі. На широких, гостродзюбих човнах вони перепливли до берегів Англії, де їх стрінули англійські студенти, що стали відбивати цей "напад." Згідно з історичною правдою, шведські студенти перемогли і ввесь пропам'ятний морський маневр закінчився дружньою студентською зустріччю.

Д-р Ярослав Пастернак

Подібні роковини зможуть за 36 років святкувати й студенти нового світу. До наших часів збереглася збірка старовинних ісландських переказів-загів, записана тамошніми черцями коло 1380 р., з якої довідуємося, що при кінці XI. ст. Канаду відкрили знані нам вже з київського літопису варяги. По них залишилося багато археологічних памяток у Новій Шкоції (Коуел Гарбер), Новій Англії (Мейн, Ню Гемшір, Массечусетс, Роуд Айленд), Канаді (Онтеріо) та в північних американських стейтах, на захід від великих озер (Мишиген, Висконсин, Минесота). Це в першу чергу викуті на каменях написи рунічним письмом, що його зложило було ще германське плем'я готів у нас в Україні у III. стол. по Христі та занесло його відтак у північну Европу.

Друга група находів варязького типу в новому світі — це частини вирядя варяжських боєвиків: мечі, боєві сокири, списи та кресала. В кількох місцевостях були досліджені теж варяжські могили. Не сподіватися нам таких знаходів у Західній Канаді, бо старі ісландські саги ціного не згадують про те, щоб варяги запускалися так далеко в глибину нового континенту.

Ці сміливі, добре озброєні очайдухи, батьківщиною яких були скандинавські прибалтійські краї, запускалися без компасів на своїх плитких човнах більшими ріками в' глибину країв, а переносячи човни з ріки в ріку, появлялися нежданно там, де їх найменше надіялися. В цей спосіб вони дістался в Україну, вздовж Дніпром у Візантію, вздовж Волги в Арабію, і кругом західних берегів Европи в Еспанію, Італію та Грецію. Головним їх зайняттям була торгівля зброєю, головно мечами з доброї франконської сталі.

Торговельно - пригодницька експансія варягів ішла теж у західному напрямі. У 865 р. вони відкрили Ісляндію, в 982 р. Гренляндію, кольонізували обидві країни, спровадили туди черців і завели віру Христову. З тих часів збереглися досьогодні фундаменти камяного дому відкривця Гренляндії, Еріка Торвальдсона, в одному з тамошніх заливів-фіордів та дещо пізніший камінь з рунічним написом далеко на півночі, на західному побережжі Гренляндії.

Між обидвома варяжськими кольоніями дуже рано витворилися торговельні звязки, головно завдяки молодому купцеві-моряковi Бярне. В часі одної плавби в 936 р. з Ісляндії до Гренляндії буря загнала його корабель аж до берегів сьогоднішньої Нової Фундляндії і в цей спосіб Бярне відкрив, чистим припадком, північну Америку. Таким робом рік 986 став найстаршою датою в історії Канади.

Відкриттям далекого, незнаного континенту дуже зацікавився син відкривця Гренляндії, Ляйф Еріксон, який зорганізував у 1003 р. першу експедицію, щоб прослідити нові заморські краї. Його корабель причалив спершу до відкритої Бярном Нової Фундляндії, відтак до багатої в рибу Нової Шкоції, де Ляйф залишив знову кольоністів та вернувся найближчого року додому.

В найближчих роках після того, як оповідають ісляндські саги, рідня Еріка Торвальдсона зорганізувала ще дві експедиції до північної Америки. Вони перші стрінули місцеве індіянське населення та добули від нього багато шкір на кожухи в заміну за червоне сукно для індіянських жінок.

Археологічні находи вказують на те, що ці експедиції дісталися в південному напрямі аж до Нової Англії, сьогодні північно - східної частини ЗДА, і крім торгівлі займалися теж місіонарським ділом. У Ньюпорт (Роуд Айленд) збереглися досьогодні звалища камяної церкви з початку XI. ст.; з того самого часу походить рунічний напис на скелі в Дайтон (Масс.): "131 мужів зайняло цей край з Торфіном," і кілька нагробних та інших каменів і боєвих сокир з рунічними написами з різних місцевостей Нової Англії (Массечусетс, Мейн, Ню Гемшір).

Дещо пізніший рунічний напис на камені був викопаний вже недалеко Вашінгтону. Це був нагробний камінь, бо напис каже: "Тут спочиває Сиясі, білявка зі східної Ісляндії, вдова по Кйолдрі, донька Торгра по батьку, літ 25. Боже, будь ій милостивий! 1051." Під каменем лежав у могилі кістяк молодої жінки з бронзовими прикрасами та дві візантійські монети з першої половини XI. століття.

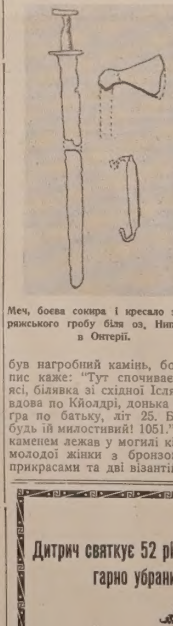

Меч, боєва сокира і кресало з варяжського гробу біля оз. Нипигон, в Онтеріі.

Водночас із просуванням варягів у південному напрямку була спроба обійти новий континент від півночі. Певний доказ на це знайшовся над озером Нипигон у провінції Онтеріо. В часі корчування ліса фармері відкрили там гріб з менем, боєвою сокирою і кресалом з початку XI. ст. Цей варяжський добре озброєний купець, що пустився був у таку далеку, ще ніким непрокладену дорогу, міг дістатися в центральну Канаду тільки через пролив і заливи Гадсона та горі рікою Албані.

Від початку XII. ст. знаходимо теж у ватиканському архіві деякі відомості з найстарішої історії Канади. Між іншим довідуємося з цього джерела, що у 1112 р. папа назначив був уже окремого єпископа для Гренляндії і Нової Шкоції ("Вінляна"), який займався там місіонарською працею між індіянами.

Гренляндська кольонія варягів була знищена в половині XIV. ст. заразою чорної віспи та ескімосами. У 1924 р. археологи досліджували цвинтар з того часу в Геріольфнес. Жінки варягів були хоронені на ньому в довгих і дуже широких сорочках, 15 стіп в обводі, на головах мали каптурі з довгими шнурками ззаду.

Решта гренляндських варягів, що залишилися при житті, покинули, як кажуть ватиканські документи, віру Христову та перейшли з ескімосами до північної Америки і змішалися там з місцевим населенням.

Королем Норвегії був тоді ревний католик Магнус Еріксон. Згадані щойно архівальні джерела повідомляють, що він рішив був навернути варяжських відступників на християнську віру і з допомогою папи вислав для цього велику експедицію в новий світ під проводом Павла Кнутсона. Вона вийхала на захід у 1355 р. і вернулась тільки по 9 роках, мабуть без провідника. Про її переживання в Америці довідуємося, мабуть, з рунічного напису на камені, що його відкопали були свого часу в Кенсінгтон біля озера Корморант, у стейті Минесота. Цей напис звучить: "Ми, 8 готів і 22 норвеги, в дослідчій подорожі з Вінлянду на захід, мали табір біля озера з двома скелями; один день дороги на північ від цього каменя ми вийшли й довили рибу один день. Після нашого повороту додому ми знайшли 10 людей червоних з крови й неживих. Аве Марія, спаси нас від лихого, року 1362."

Якщо правильний є здогад американських археологів, що рунічний напис з Кенсінгтону відноситься до експедиції Павла Кнутсона, тоді та сама археологічна памятка вказує теж на шлях, яким ця експедиція, в пошукуванні за своїми відступниками, дісталася на цілих 500 миль далі на південний захід від місця, де був похований біля озера Нипигон варяжський купець. Цей шлях проводив теж проливом та заливом Гадсона, а далі вже ріками Нельсона й Червоною та кількома озерами в горішній біг р. Минесоти. В цій околиці експедиція перебувала мабуть довший час, бо на це вказують, крім каменя з історичним написом, находи варяжської зброї та прикметних каменів з дірами до прикріплювання човнових якорів у 12 різних місцевостях вздовж ріки Червоної та Минесоти.

Мабуть другим слідом експедиції Павла Кнутсона було, аж до початку мин. століття, індіянське плем'я манданів у північній Дакоті, що його відкрив у 1738 р. один з французьких подорожників. Члени цього плекени були, очевидно, міщанцями білих людей з індіянами, бо мали ясну шкіру, очі й волосся та рівний, не індіянський орлиний ніс. Вони займалися хліборобством, будували хати на інший, не індіянський лад та знали вже головні засади Христової віри. Сто років пізніше манданів винищила пошесть віспи. На думку американського етнолога проф. Вінчела, це могли бути тільки нащадки експедиції П. Кнутсона, змішані з місцевим населенням.

Дальшим слідом тої самої, а можливо й іншої варяжської експедиції були синьоокі індіяни, що їх досліджував В. Стефансон над рікою Мус (Онт.). Вкінці досьогодні живуть у Канаді, між озерами Вінніпег і Манітоба, між українським населенням так зв. айслендери, тобто нащадки ісляндців, на що вказують теж чисто нордійські назви деяких їхніх осель (Арборг, Гімлі).

Археологічні сліди варягів, як перших білих відкривців північної Америки, не сягають далі поза XIV. ст. З цього виходило б, що винищена "чорною смертю" в XV. столітті Европа не виявляла ніякого зацікавлення новим світом і тільки після відкриття середущої Америки Колюмбом у 1492 р. спершу Англія (1497), а відтак Франція (1534), пригадали собі давні варяжські відкриття. Остання стала слати в сьогоднішню Канаду своїх перших місіонарів, які найшли між місцевим індіянським населенням багато слідів християнства ще з варяжських часів.

Шлях експедиції Павла Кнутсона з Норвегії до Канади (1355-1364).

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ"?

Грамуляції і щирі побажання "Українським Вістям" з нагоди 20-літньої праці для українського народу в Канаді. Боже, щасти в новім домі!

Star Meat Market

219 - 20 ST. WEST — Phone 23342 — SASKATOON, SASK.

(Next to Barry Hotel)

Павло Матвійчук, Яків Душко, Йосиф Вітюк — власники.

Ми раді, що можемо побажати "Українським Вістям" багато успіхів у їх 20-ліття

Puritan Cafe

Інж. Вол. Батицький, власник.

10367-97 Street — Phone 22991 — Edmonton, Alta.

Смачними старокраєвими й канадійськими стравами обслужимо вас в українському ресторані.

Найкращі побажання з нагоди 20-літнього ювілею "Українських Вістей" від

Park Memorial

FUNERAL DIRECTORS AND ADMINISTRATORS

Edmonton — Vegreville — Lamont

Методій В. Смолик, управитель.

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРИВІТ

Найкращі побажання з нагоди 20-літнього ювілею "Українських Вістей" складають

Edmonton Produce Co Ltd.

BUYERS & WHOLESALERS EGGS & POULTRY

(Processors & Exporters)

10504 - 102 STREET — Phone 28118 — EDMONTON, ALTA.

Дитрич святкує 52 рік свого існування, обслуговуючи гарно убраних мужчин в Едмонтоні

ГРАТУЛЯЦІЇ "УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ" У ІХ 20-РІЧЧЯ

Dittrich Men's Shop

MEN'S CLOTHING & FURNISHINGS

10164 - 101 Street — Phone 23536 — Edmonton, Alberta

Ювілейний Привіт!

ЦИМ ШЛЯХОМ ШЛЕМО "УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ" ЩИРІ ГРАТУЛЯЦІЇ І БАЖАЄМО ВЕЛИКИХ УСПІХІВ В МАЙБУТНЬОМУ

УПРАВА І ПЕРСОНАЛ

Swift Canadian Co. Limited

Доставці Гарної Поживи

Д-р М. Шлемкевич.

Завдання сучасної української політики

Є теми, на які суспільство має готові відповіді. Так завданням сучасної української політики називаємо допомогу батьківщині, що кривавиться, протистазляючись ворогові. Відповідь цілком правдива, але через часте повторювання зужита, заялозена і в своїй нескхопній загальності практично непридатна. Вона навіть неодмінно трібно звільняє від дальшого напруженого мислення. А вимушуючому не можна ж заспокоюватися тільки стверджуванням, що призначенням людини є царство небесне. Він обовязаний думати про конкретні шляхи до нього і ходити в заповідях Бога...

Бувае гірше: — іноді навіть надуживають відповіді про допомогу батьківщині; надуживають на те, щоб відвертати увагу від того, що діється в нашому українському еміграційному суспільстві. Це — дрібні речі в порівнянні з великою метою. Давня і випробована політична техніка абсолютистичних режимів і диктатур: — привидами будучини і заманливо далеко закопоювати людей, невдоволених сучасним горем і наявним безправством.

Наш обовязок розкласти найзагальніше окреслення сучасної української політики та її завдань на ближчі, конкретніші частини. Коли хочемо чесно ставити справу, мусимо признатися, що дуже мало можемо помогти страждущій і воюючій батьківщині безпосередним матеріяльним встраванням. Особливо тепер, коли віддаль еміграптської маси від Рідного Краю збільшується, а не зменшується. Зате ми могли б справді морально підтримувати людей, коли б туди доходили різними, своїми і чужими, дорогами вісті про нашу однозгідну і достойну поставу. Такої напевно чекає від нас і сподіється Рідний Край, і вона: — достойна постава серед світу, що бачить нас, навіть починає цікавитися нами, стає першою конкретною вимогою до нас, як суспільства.

Політично цю вимогу можна означити так: — нашою справою має **бути достойне представництво українських визвольних і державницьких змагань перед широким світом.** Це вже дає ясніші дороговкази. Коли напр. у 1945 році в Европі еміграційна Україна мала чотири осередки з претенсіями "державних центрів," чотирьох "суверенів," чотири "штаби" і чотири "закордонні політики," і коли між тими "державами" не було не то "федеративного" звязку, але навпаки — була отверта війна, — то ясно, що такий стан міг робити з нас тільки притчу во язиціх і посміховище в людях. Ясно, що така репрезентація України перед світом була тільки великою компромітацією.

Сьогодні стан трохи кращий. Формально два з колишніх претендентів до престолу вже визнали один традиційний державний центр, створений актами 22. січня 1918, 1. листопада 1918 і 22. січня 1919 років, і його нинішні дієві форми на еміграції: — Українську Національну Раду та її Виконний Орган. Важно завершити цей процес і ввести ще останній осередок у суцільну й одностайну українську політику, та перетворити формальні признання на ширу співпрацю в наших найвищих репрезентативних органах.

Та щоб цього досягти, на це мало партійних порозумінь і зговорів. Суспільство розсіяне по світі, мусить у собі перебороти глибокі поділи, що як незагоєні рани ятряться і дають основу пізнішим партійним та ідеологічним суперечкам. Без глибоких душевних джерел, сварки і непорозуміння не будь б такі вперті і такі довготривалі.

Не будемо торкатися одного глибокого поділу, поділу віросповідного. Маємо інші, які не дають нам політично упорядкуватися в ім'я найвищих завдань. Один із перших — це поділ між нашим сходом і заходом. Збруч-річка ще далі в наших душах ділить два світи та їх взаємне недовіря, прикрите свідомим зусиллям, часто проривається несподіваними вибухами нехіті, а то й ворожнечі. Поділ створений різними життевими привичками, що їм укорінитися дали — чужими руками проведені і бережені — кордони. Те, що створило життя, мусить життям виправитися. І тепер ми в середині цього розвитку. Тут, на іміграції, ми всі — східні і західні — поставлені в однакові життеві умови, і те, чого ні лік доброго слова і свідомости, ні вогонь любови до краю не оздоровили, оздоровить час. Той самий процес іде в батьківщині: — там також усі — східні і західні — сьогодні зрівняні в рабстві й нужді. І коли ще політична стрічка Збруча і нині не скасована зовсім, то саме тому, що большевики побоялися скорого здійснення не тільки формальної, але й душевної і політичної української соборности. З цього висновки для нашої політики: — спомагати, приспішувати і завершувати цей процес зливання. Отже: — по-перше, спокійно і тактовно протиставитися всім тенденції ям консервувати такий двоподіл ще тут, тенденціями, які проявляються із зрозумілих причин психологічної і соціологічної безвладности чи то в культурній, науковій, чи політичній та іпших ділянках; і по-друге: — рішуче поборювати спроби натиску, насильства груп одної вітки на другу, спроби, що — на жаль — траплялися в деяких таборах Німеччини і непотрібно заогнювали стан. Так часто в святочному настрою говоримо про обовязок рівняння на батьківщину. В цьому напрямі ми на свободі повинні випереджувати її в утвердженні соборности українського духа і життя, а не залишатися позаду Рідного Краю.

Інший поділ, що далі лягає тінню на наше життя, це поділ республіканців і гетьманців, винесений вперед тридцять років, із кривавого зудару в 1918 році. І знову поділ неактуальний в добу, коли на наших очах маємо зразки більших і менших держав з титулами монархій, які по суті вже є демократичними республіками з дідичними президентами, як нпр. Англія і скандинавські краї. І навпаки: маємо світову потугу з республіканськими формами, якої виборні президенти є на означений час фактичними монархами, як у ЗДА.

Вкінці третя рана, що не дає заспокоїтися нашому життю, але далі тримає його в гарячковому стані майже громадянської війни: — поділ більше провінціонального, західно-українського характеру, між т. зв. бандерівцями і мельниківцями. Поділ так само винесений з умов минулого, цілком недійсних сьогодні, поділ, що з погляду батьківщини, яку всі й особливо обидві воюючі групи так часто мають на устах, цілком неактуальний.

Та різні поділи створили в наших душах цілі ненависницькі комплекси, і вони живуть у тіні півсвідомости, розряджаючись час-до-часу грізними бурями в нашому світі і не даючи йому одностайно взятися за спільні наші політичні завдання. Тож основною справою сучасної української політики є **впорядкувати суспільство душевно й організаційно на те, щоб воно дозріло до чесного й успішного виконання свого призначення.**

Хто ж виконає це справді велике, тяжке, але приманливе глибиною і далекими завданнями? Можна мати сумнів, чи подолають йому політичні сили, які діяли досі в формі тих кількох політичних партій, знаних із гомону з Европи... Занадто вони перевантажені саме цими з минулого взятими, ненависницькими комплексами і суперечками. Потрібна нова політична формація, нова духовою настановою та організаційним схопленням. Це мусить бути сила духового спрямування до 50-их років і їх проблем, а не сила, що постійно думками і почуваннями кружляє навколо минулих у раз та образ. Це мусить бути сила, яка ясно і виразно усвідомить собі, що довго, дуже довго жжда наша духовість і наша політична організованість самими протиставленнями, антитезами, внутрішньою революцією. Що нарешті приходить доба української духової синтези і разом із цим доба інтеграції, усуцільнювання, а не дроблення життя. Духове і політичне завдання 50-их років є дати стомленому внутрішніми, громадянськими війнами суспільству душевний мир і порядок у житті. Тоді заоцадяться марновані на внутрішні герці і порахунки сили і їх можна буде скеровати на підкреслені вже цілі еміграційної політики та на підготову до повороту, що про нього мріє суспільство.

Стільки слів сказано про визвольні дії. Мусимо памятати, що одною з найважніших особистостей нашої політики не менше важною справою є сьогодні підготова кадрів до ролі, яка чекає нас після повороту. Наша еміграція мусить стати там посередником між військовою владою і народом, і вона, ознайомлена з життевими формами свобідних суспільств, має помогти народові скоро перебороти і заповнити політичну порожнечу, яка настане після большевицького потопу. Невпорядкована еміграція не виконає тої ролі, але навпаки — подібно як у 1941 році — стане спричинником громадянської війни і нової руїни.

Чи є на нашому обрії зависки такої нової сили? Є і щоразу ясніше усвідомлюється туга за нею. Хто підійме її і зробить її своїм життям? Найбільші дані і найбільші зобовязання перед історією і батьківщиною має сьогодні знову, як у 1917 році, українська демократія. Чи знайде вона в собі стільки сили, щоб наперед розрахуватися з собою і своїм минулим? Чи усвідомить вона собі, що це її колишня дієва і виконна слабість зродила у нас нехіть до неї і спотворену пізніше мрію про сильний провід? Чи зуміє вона синтезувати, з'єднати в собі ідею свободи з ідеєю твердого державного порядку? Чи зуміє вона забезпечити — так часто монархістами підкреслювану — тягість своїх форм? Чи зуміє вона не тільки виявляти волю до своєбоди, але й невгнуту рішучість до останнього і чином боронити її і від дикаторських зазіхань і від анархії, в яку так часто звироджується наша свобода? Чи зуміє вона, даючи душевний мир, тимсамим дати підстави до того, щоб християнська етика, яка стоїть у програмах всіх партій, не тільки виписувалася в програмах, але й здійснювалася в житті; чи зуміє вона поєднати моральну політику з сильною політикою? Все це питання бути, чи не бути нашій демократії, але — як виходить із попереднього — все це одночасно питання, чи будуть здійснені політичні завдання сучасної еміграції. Тож першим політичним завданням стає оформлення такої нової демократії, з критичним і свобідним поглядом на своє власне минуле і з отвертою душею для проблем другої половини 20-го сторіччя, проблем української духової і політичної синтези.

Знову ключі нашої будучини подає історія демократії. Вірмо, що трагічні досвіди минулого навчили її підняти ці ключі й орудувати ними. Вірмо, що ними відчиняться двері нашої державної свободи.

Щирий привіт від фірми, що виробляє всі кліші для "Українських Вістей"

PAZDER ART ENGRAVING
9737-109 STREET EDMONTON

В. Север.

Табори пустіють, пароплави відпливають

Білефельд, Німеччина, березень 1950.

"Вивезені на примусові роботи," чи ті, що з жахом у серцях самі утікали подалі від своєї Батьківщини — чи не все одно вже сьогодні? ДП чи "рефюджі..." Одно і друге найшло вже право громадянства в законодавствах та в організації ІРО, що опікується політичними іміграптами. Так, як і те, що дехто з цих емігрантів походить з передвоєнної советської території.

Було б необхідним ставити сьогодні питання, чи потрібно воно було затроювати душі соток тисяч застрашених репатріяцією людей конечністю брехні, щоб рятувати своє життя. Бо цього питання не можна ставити відірвано від цілого комплексу політичних питань великого формату, що від них кишить проблематика початківих повоєнних взаємин західної демократії і держави совєтів, та ще й попереднью затягнених зобовязань у Ялті, Потсдамі, то-що. Одно й друге є тепер темою численних розмов і публікацій у зах.-демократичному світі і легко в них зустрітися з докорами за "дитячу наївність," або й з іще більше яскравими висловами під адресою західного світу, коли йде про його відношення до советського світу.

Вистачить ствердити, що політична еміграція після другої війни назагал успішно перейшла початковий етап (УНРА, ІРО і різні допомогові акції, не так, як після першої війни) і в переважній частині врятувалась, покинувши Німеччину, передовсім у заморські країни. Хоч процес переселення ще не закінчений, хоч кількість "твердого ядра," себто тих, що залишаться в Німеччині, ще не устійнена, можна вже розглядати кількалітню затримку української політичної еміграції у зах. Німеччині, як масового явища, майже з історичної перспективи. Очевидно, що перспектива все ще дуже близька, **ще** діють ті самі пристрасті: подіють ті самі пристрасті: поділ-партійні, обласні, релігійні, світоглядові, то-що. Але вони вже не зосереджені в такій мірі в таборах на терені Німеччини, як це було в рр. 1946-49. Небезпеки цього зосередження бліднли в міру поширення терену нашої діяспори і тепер все те робить враження далекого відгомону громовиці після закінчення бурі... Нове поселення принесло з собою велику кількість турбот особистих і нове окруження свіжих емігрантів відпружило подекуди акумулятори громадських гуртів та гурткін.

Автор цих рядків не найшов у доступній йому літературі чи публіцистиці, що має тематикою життя ДП, нічого сильнішого від нарису Тадеуша Новаковського в лондонському польському тижневику "Вядомосьи" (з 27. 2.1949) п. н. "Два дні." Перші два дні, жорстокі у своєрідному вияві радости свобідного життя. Який величезний етап, пройдено від напівзвірипої стадії визволеної маси, від відомого нам усім "дпівського гуляйполя," до оформленої політичної еміграції з церквою, школою (до високої включно), з науковими й літературними установами, з політичними організаціями, з пресою, то-що!

Ще звенять в ухах сирени чи інші обяви тривоги в західніх містах, коли розносилась вістка, що "авслендери" йдуть грабити. Це були обяви пімсти, що настроювали ворожі окупаційні чинники, які після закінчення війни хотіли завести правопорядки. Ще якскраво зарисовується в памяті хаос перед репатріяцією мілионів совєтських громадян, що, зведені злочинним гітлерівським режимом до стану безправних рабів зразу ж у великій більшості підняли совєтський стяг та утруднили доцільну селекцію "поворотців" і "неповоротців" при ак-

(Докінчення на стор. 15)

Вітаємо "Українські Вісті" у їх 20-літній ювілей

Transit Hotel

Олекса й Микола Майдрики, власники.

North Edmonton, Alberta — Phone 71144

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРИВІТ

Найкращі побажання з нагоди 20-літнього ювілею "Українських Вістей"

складають

Seven Seas Restaurant

10525 JASPER AVENUE — EDMONTON, ALBERTA

Phone 25069

У 20-ті роковини існування бажаємо "Українським Вістям" всього найкращого

=X=

Grand Cleaners

Cleaning & Pressing

No. 1 Branch & Plant — 10965 - 101 Street — Phone 24884

No. 1 Depot — 10327 - 97 Street — Phone 23345 — Edmonton.

Привіт і побажання "Українським Вістям" у 20-літній ювілей їх існування

20 Century Clothing Manufacturers

Пані Катерина Шашкевич, власник.

11047 - 95 Street — Phone 25310 — Edmonton, Alberta

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРИВІТ

У 20-ліття "Українських Вістей" складаємо наш щирий привіт!

Fred Blanchard & SON

PLASTERERS

11514-65 Street — Phone 72044 — Edmonton, Alberta

Василь Томин.
посол Альбертійської Легіслятури

Два перші посли українського роду в Оттаві

Перша українська еміграція, що почалася ще в 1891 р., приходила на вільну канадійську землю в цілком інших умовах, ніж інші поселенці із Західної Европи. Передовсім причиною її мандрівки в майже казкову країну був політичний і головно економічний гніт на рідних українських землях. Це не були авантюрники, що шукали пригод, це були люди, що приходили на віковічні канадійські цілини з одним багатством — міцними руками, що шукали землі і паута. Друге, що їх ділило від давніх европейських поселенців, це були непрохідні, здавалося, різниці в культурних традиціях, звичаях і мові. Саме тому англосаксонський елемент дивився на наших батьків-піонірів, як на людей меншевартних. І ця прірва між одними й другими була така глибока, що ще й сьогодні, по 59 роках нашого побуту в Канаді, вона не цілком засипана.

ПОСОЛ ВАСИЛЬ ТОМИН

І коли ми сьогодні дивимось на пройдений шлях з історичної перспективи і шукаємо за тими зломіж нас, що збудували міст між українськими поселенцями й англосаксонським світом, то наші очі спиняються головно на двох постатях. Це Михайло Лучкович і Антін Глинка, два перші посли українського роду в федеральному парляменті Канади.

Коли в 1926 р. Михайло Лучкович був уперше вибраний у заселеній нашими людьми вегревильській окрузі, радість серед канадійських українців була неописана. Бо оце вперше вони післали свого речника до "святая-святих" цієї країни, до канадійського центрального парляменту, фактичного володаря Канади. І коли наші люди з такою гордістю і такими величезними надіями гляділи на свого першого посла до Оттави, який ж тяжкі, можна сказати, величезні обовязки впали на плечі того, кого вони вибрали!

Михайло Лучкович мав добру підготовку до своєї великої ролі: глибоке знання гуманітичних наук і, що важливіше, досконале знання англійської мови, яку вивчив дитиною у ЗДА. Саме завдяки цьому йому вдалося сповнити покладані на нього надії і проломити перші леди там, де досі не ступила українська нога.

Михайло Лучкович чудово прислухувався до бажань та ідеалів своїх виборців і цілої української спільноти в Канаді. Тим то його діяльність пішла трьома шляхами: він боронив економічних інтересів своїх виборців-фармерів, він боронив канадійських українців перед дискримінацією і він ставав в обороні своїх поневолених земляків в Україні.

Дві промови, які найбільше прославили Лучковича, це були промови з 28 травня 1929 р. і з 8 травня 1931 р. У першій з них він з великою відвагою обговорив справу дискримінації, обговоривши так, що багатьом послам англосаксонського походження стало соромно за своїх земляків. У другій промові він перед усім англосаксонським світом став в обороні галицьких українців і гостро натаврував польські насильства, т. зв. пацифікацію. З нагоди цієї другої промови "Українські Вісті" писали про день 8 травня 1931 р., як про "перший український день у канадійському парляменті." З цієї нагоди також інші канадійські посли висловилися прихильно про українців.

Наслідки цих двох промов Лучковича були дійсно великі. Вони у великій мірі причинилися до того, що канадійців українського роду майже перестали називати всякими згірдливими назвами.

Та, не зважаючи на такі великі заслуги, в 1935 р. Михайло Лучкович перепав при виборах, хоч, що правда, дуже невиликою кількістю голосів.

По пятирічній перерві українські поселенці вегревильського округу вибрали другого з черги свого посла в особі Антона Глинки. Це була молода людина, цим разом вихованок Вегревилщини. Додати треба, що Антін Глинка ще перед своїм вибором відзначався організаційним хистом та ораторським талантом.

Завдання Антона Глинки не були легші, а під деякими оглядами може навіть важчі, ніж його попередника. Адже шаліла друга світова війна, що на єдиного українського представника в Оттаві накладала великі обовязки. Треба було бистрого орієнтаційного змислу і глибокого реалістичного відчуття, щоб не завести української канадійської спільности в таке саме положення, в яке вона попала була підчас першої світової війни.

Та вже в першому році свого послування Глинка зробив велике вражіння на своїх товаришів-послів. Його діяльність пішла тими трьома шляхами, які викарбував був його попередник. Та він був ще більш активний, ще більш відвічний і на злободенні справи, і на великі проблеми. Саме тому діяльність А. Глинки позначилася низкою добре підготованих і знаменито виголошених промов, які здобули йому ім'я одного з найкращих парляментаристів Канади.

Зокрема історичну вагу мають дві промови А. Глинки, одна з 2 лютого 1942 р., друга з 26 березня 1945 р. Тоді, коли вся опінія демократичного світу стояла по боці СРСР, а його провідники перегаялися в політиці т. зв. "апізменту," Антін Глинка мав відвагу в канадійському парляменті, в цій світовій трибуні розкрити правдиве обличчя сатанської потуги червоної Росії, і то розкрити її на прикладі країни своїх батьків — України. І хоч які громи посипалися на голову молодого українського посла з усіх боків, то з перспективи теперішнього часу можна бачити, що Глинка мав більше історичної проникливости і здорового державницького хисту, ніж тодішні провідники західних демократій. І коли б у той час було більше державників дійчів його типу, то свободолюбні народи світу не стояли б сьогодні перед загрозою московського комунізму, загрозою в сто раз страшнішою, ніж нацистична Німеччина. "Українські Вісті" написали, що день 2 лютого 1942 р. був другим українським днем у канадійському парляменті," і вся канадійська преса подала про цю промову обширні репортажі.

Друга його промова з 26 березня 1945 р. була виголошена перед конференцією у Сан Франціско і в ній Глинка став в обороні поневоленої Москвою України. Він зрозумів добре, що тільки він, єдиний з українців на цілій земській кулі, має світову трибуну, з якої може стати в обороні українського народу на рідних землях. Бо не було вже ніде свобідно вибраного українського посла, що міг би сказати слово в обороні свого народу. Відповідальність, що впала на нього з цієї причини, була величезна, та він під нею не згінувся і виконав свій обовязок якнайкраще. І саме в цьому його історична заслуга перед українським народом.

Ця саме відповідальність поклала на його плечі ще один великий обовязок по закінченні війни; обовязок боронити українських втікачів перед кровожадним Сталінським НК ВД. На свій кошт він поїхав до Европи, щоб там на місці познайомитися з цією болючою справою. По повороті, а ще й передтим, він виголосив багато знаменитих промов на цю тему і серед чужинців здобув собі признання, як один з найкращих знавців проблеми ДП.

В останніх роках свого послування Антін Глинка виголосив також багато промов про Канаду, а зокрема про відношення нашої нової батьківщини до Британської Спілки Народів. Становище його в цій справі найшло таку високу оцінку в наших співгромадян англосаксонського світу, що витяги з його промов часто друкували в "Джорнал оф да Парламенте оф ді Емпаер," що видається для цілої Британської Імперії. Коротко кажучи, Антін Глинка своєю парляментарною працею здобув славу собі, канадійським українцям та українцям на рідних землях. Проте 27 червня 1949 р. його не перевибрано.

Підсумовуючи діяльність обидвох наших перших послів до федерального парляменту, треба сказати, що, не зважаючи на відмінні політичні умови, в яких їм доводилося працювати, обидва вони мають багато спільного: обидва були вибрані з тої самої виборчої округи, обидва послували по дві каденції, обидва були талановитими парляментаристами, обидва були завзятими оборонцями інтересів канадійців українського роду, обидва глибоко вивчали українську проблему в старому краю й обидва ставали мужньо в обороні українського народу на рідних землях. Бо обидва вони були патріотами не одної партії чи групи, але інтерес загалу ставили на першому місці. Тому їх треба називати не політиками у вузькому розумінні, але державними мужами. І врешті їм обидвом припала важка й почесна роля збудувати міст між нашими поселенцями й англосаксонським світом.

Та цей короткий нарис не був би повний, коли б я не згадав причини, чому канадійські українці втратили цих двох заслужених українських послів. Причина цього, на мою думку, така: Деякі наші люди ще не навчилися ставити загальне добро вище своїх вузько-партійних чи особистих інтересів. Тому кінцю мусимо вдовольнитися тільки писанням статтей про наших провідників, яких ми через нашу байдужність утратили.

ПЕРЕДПЛАТНИКИ ПРЕСУ БУДУЮТЬ, ДОВЖНИКИ Й РУЙНУЮТЬ!

Найкращі ювілейні побажання від Модерного Українського Фотографічного Заведення

Alderson Photo Studio

Іван Юрків, власник.

10267 - 97 STREET — PHONE 22829 — EDMONTON, ALTA.

Табори пустіють, пароплави відпливають

(Докінчення зі стор. 14)

тивній підтримці советських репатріяційних місій та незорієнтованих зах.-демократичних чинників.

Жах пройденого етапу "людоловства," що його мусіли пережити політичні емігранти, залишить тривкі сліди: у примусовій видачі, в паперовій забріханості, в лікарняних та навіть на цвинтарях. А коли йде про українців, то ті сліди позначилися ще непідрахованим досі національним відступництвом, вислідом приховування свого національного "я," довголітнього побуту в польських таборах, у міщанських подружжях, тощо.

Цей жах "людоловства" відзеркалився в літературі та в публіцистиці "ліпістів" і він увійде в історію нарівні з іншими страхіттями II. світової війни та повоєнного життя в Европі. І тільки ця історія оцінить мораль засобів, якими "країни соціялізму" стягали своїх громадян із закордону, та мораль здеправованих одиниць, навіть в окопах свободолюбної Америки, які за гроші, як ось недавно в Австрії, доставляли силою політичних емігрантів советській поліції...

Коли покінчився етап розузданости, хвосу, людоловства, репатріяції, почався етап правопорядку. Політична еміграція оформилась і здобула повне право громадянства.

"Ми не могли здобути глузду в тому, що чужинці не вертаються до дому — оповідав недавно на одному з'їзді один англієць. Коли до офіцерської столівки прийшла одного полудня, як звичайно на обід, одна наша товаришка праці і схвильовано оповідала про новий факт знасилування якоїсь німкені та ограблення її, ми всі тоді були одної думки: всіх їх треба негайно запхати у вагони і відіслати на батьківщину. Вони, мовляв, не хочуть вертатись, щоб не працювати, а легко жити й наживатись насильством та грабіжжю. І треба було довгого часу, щоб ми зрозуміли — про довжував цей англієць — велику моральну вартість людей, які йшли добровільно на вигнання, а яких знеславлювали численні злочинні елементи, що з ідеєю політичної еміграції нічого спільного не мали."

Щоб представити побут і осягні політичної еміграції на німецькому етапі, треба би вже сягати до джерел, реєструвати численні факти, аналізувати статистичні дані, тощо. Кожний нарід з "ді-пі"-родини виявляв свої особливості, зберігав та реклямував національні цінности, продовжував індивідуальну творчість, бажаючи в той спосіб не тільки "зрегабілітуватися" в очах світу, але й промостити шлях до еміграції, до права азилю, до нового життя у вільних умовах.

Не можемо в цій хвилині осудити, заслуженo чи незаслужено здобули балтійці перенство в "культурності" ДП. Але є незаперечним фактом, що вони, маючи велику кількість освічених людей, з яких дуже багато знає англійську мову, здобули багато провідних місць і симпатії для себе, своїх націй і своїх змагань. Також виявили балтійці велику національну дисципліну і солідарність.

І українським емігрантам бракувало знання англійської мови, в багатьох випадках національної дисципліни і солідарности, а в численних осередках (передовсім у британській смузі) інтелігенції. Коли ж все таки на різних відтинках удавалось дотримувати кроку з іншими національними групами ДП, то це передовсім заслуга одиниць, що не гнались за спекулятивними заробітками, що не виявляли питомого великій більшості дівівської маси самолюбства, але часто з великою самопосвятою вели роботу, яка здобувала нам, як нації, добре ім'я.

Вважаємо, що виїзд тих творчих одиниць на постійне поселення в ЗДА, в Канаді, в Австралії чи в інших країнах, є найбільшим здобутком для засиджено вже там української імігрції. Вони принесли чи принесуть туди не тільки "подих Рідної Землі," але також творчий розмах та муравлину пильність, що тій Землі Рідній принесли так багато осягів у матеріяльній і духовій культурі.

Щирий привіт "Українським Вістям" від

Victor Losa

JEWELLER & WATCHMAKER

9816 Jasper Ave. Edmonton, Alta. Phone 25640

(Established since 1921)

Продаємо найкращу біжутерію і найлішні годинники. Направляємо годинники і всяку біжутерію.

Побажання "Українським Вістям" з нагоди їх 20-літнього ювілею від

Black and White Cabs Limited

9803 Jasper Ave. — Edmonton, Alberta

УКРАЇНСЬКА ФІРМА — ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ, АВТА НА 5 і 7 ПАСАЖИРІВ

Телефонуйте 22425 і 28338

Ювілейний Привіт!

"УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ" У ЇХ 20-РІЧЧЯ БАЖАЄМО ЯКНАЙБУЙНІШОГО РОЗВИТКУ В БУДУЧНОСТІ

При цій нагоді хочемо подякувати читачам "Українських Вістей" за постійну підтримку єдиної української фабрики хатніх меблів в Едмонтоні.

Troockbilt Furniture

9629 - 105 A AVENUE — PHONE 28674 — EDMONTON, ALBERTA

ВАСИЛЬ ТРУК, власник.

Ювілейний Привіт!

НАМ ПРИЄМНО З НАГОДИ 20-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ПОБАЖАТИ "УКРАЇНСЬКИМ ВІСТЯМ" ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО!

Alberta Poultry Producers Ltd.

10207 - 108 STREET — EDMONTON, ALBERTA

Ґратуляції "Українським Вістям" у 20-ліття і найкращі побажання всім Читачам від

Woodland Dairy Co Ltd.

Кращі Молочні Продукти

EDMONTON, ALBERTA

УКРАЇНСЬКА АПТИКА В АЛЬБЕРТІ ДЛЯ ВАШОЇ УСЛУГИ!

Василь Середа, B.Sc.

Степан Середа, PHM.B.

Виконуємо Лікарські Рецепти з найбільшою увагою і по умірковані цині.

В цій найстарші аптеці в Альберті знайдете великий склад Аптечних Препаратів, Патентованої Медицини в Ветеринарські аптеки.

Полагоджуємо лікарські рецепти поштою.

The WESTERN PHARMACY

10310-101 St., Edmonton, Alta

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ В АЛЬБЕРТІ

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, удавайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамовзнню і в закупленню домовини та нагробних хрестів з міста чи з фарміл, до:

PARK MEMORIAL FUNERAL DIRECTORS

9709-111 Ave., Edmonton Lamont, Alta. Phone 22331 — Phone 53 — Vegreville, Alta. Phone 11

В. М. СМОЛИК, управитель.

СВІТОВІ ПОВИНКИ

Ватикан: Становище надзвичайного посла й уповаженого міністра уряду Злучених Держав Індонезії при Апостольській Столиці у Ватикані обняв Сукардо Вірнопраното.

Каїро: Великий Муфті Єрусалиму, Мохаммед Ел. Гуссейн, що від часу втечі з домашнього арешту у Франції перебуває в Єгипті під опікою короля Фарука, відвідав Апостольського Інтернунція в Каїрі і просив передати Святішому Отцеві щиру подяку за всі старання у справі уміжнародненння Єрусалиму та за поміч для скитальців з Палестини.

Неаполь: В італійськім місті Соренто відбуває недавно з'їзд католицьких дівчин із 15 европейських держав, між якими були також представники з країн, окупованих Совєтським Союзом, на якому обговорювано справу спільного протикомуністичного фронту.

Осло: В часі великих маневрів норвежської армії в північній частині Норвегії пятиколонні "прихильники миру" понасипали меленого цукру до резервуарів бензини, що викликало саботаж у військовім транспорті та в моторовій зброї, внаслідок чого командування мусіло перервати військові вправи.

Франкфурт: Американським державним комісаром для німецької провінції Баварії призначено д-ра Джорджа Н. Шустера, президента Гонтер Каледж в Ню Йорку, який є католиком і володіє плавно німецькою мовою.

Берлін: Канцлер західно-німецької федеративної республіки, д-р Конрад Аденавер, відбув в урядовім характері західні сектори давньої німецької столиці, де йому берлінці зготовили маніфестаційне привітання. Він заявив берлінцям, що їх місто все ще уважається столицею обєднаної Німеччини.

Будапешт: На основі спеціяльної умови між ізраїльським і мадярським урядами з Мадярщини зможе виїхати до Ізраїля 3,000 жидів. Перші малі групи жидівських переселенців почали вже виїздити до Ізраїля.

Прага: Комуністична чехословацька поліція почала масово вишрештовувати членів католицьких Чинів у цілій країні. В самій Празі арештовано недавно 40 членів. Комуністична преса гостро атакує монастирі, називаючи їх "осередками американського шпигунства."

Рим: Італійський комуністичний провідник Пальміро Толіятті заявив представникам преси, що на його думку, теперішне політичне напруження у світі може скоро довести до вибуху світової війни.

Вашінгтон: Президент Трумен призначив зі спеціяльного фонду на мілітарну допомогу чужим країнам 15 мілліонів долярів у формі літаків, троків і медикаментів для Індокитаю, що є тепер у завзятій боротьбі з комуністичними повстанцями.

Женева: Голова Міжнародного Комітету Червоного Хреста заявив на зібранні делегатів цеї міжнародної установи, що ще ніколи в історії людства не було у світі стільки втікачів, як під цю пору. Він подав, що тепер є у світі понад 60 мілліонів людей, позбавлених батьківщини і потребуючих міжнародньої охорони й помочі.

Оттава: Доміньйонське бюро статистик подало, що минулого року збанкротувало в цілій Канаді 1066 підприємств, яких пасиви творили коло 21.500.000 долярів, а активи тільки 15.500.000 долярів. Це найбільше число банкротств від 1940 року.

Лондон: Промовляючи в домі советської культури в Берліні, полк. Наливайко заявив, що комуністична партія в Росії уважає тепер Молотова "головною політичною особою в СС СР." На нього переходить керівництво державними справами з причини старіння Сталіна.

Сидней: Премієр Австралії Мензіс повідомив парлямент, що він приготовляє законопроект для проголошення комуністичної партії нелегальною.

СВЯТО МАКІВКИ

На день 30. квітня припадають 35 роковини перемоги української зброї над ворогом, якою закінчилися тридневі важкі бої Українських Січових Стрільців з москалями на горі Маківці в Карпатах.

По великій, 205-літній перерві після полтавського бою гетьмана Івана Мазепи це перший раз в новітній нашій історії української збройна сила, Українські Січові Стрільці виступили до бою з московським окупантом за Волю України. Для плекання військово-визвольних традиций в нашому народі годиться відзначити цю знаменну подію та вшанувати память тих перших українських вояків, що віддали своє молоде життя на цю перемогу.

Для удостоювання Свята Маківки повстав у Вінніпегу Комітет, зложений із представників українських організацій буших вояків, а саме: Осідного Гуртка Української Стрілецької Громади, 4 Станиці Союзу буших українських вояків і Станиці Братства Українських Січових Стрільців.

Цей Комітет закликає всі організації буших вояків Української Армії в місцевостях пілої Канади, щоб вони пішли за прикладом Вінніпегу, створили подібний Комітет та удалту вали у себе найдальше до кінця трав ня Свято Маківки.

Українське Громадянство Канади закликаємо до участи в тому Святі.

Прибутки зі Свята призначені на допомогу українським інвалідам.

Winnipeg, 20. квітня 1950.

Комітет.

Звертайтесь до українського книговодця!

Книговодство, ревізія торговельних книжок, поради щодо доходового податку. Тел.: 20700 (офіс) і 5158 (дім).

J. B. GALON, B. Comm.,
Public Accountant
213 Canada Bldg. Saskatoon, Sask.

З Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до загального відома, що в суботу, 6. травня, в год. 8-ій веч. Український Народній Дім в Едмонтоні взаштовує фамільну забаву, на яку запрошує всіх численно прибути.

В неділю, 14. травня, в год. 2.30 пополудні відбудуться квартальні збори Народнього Дому. Присутність всіх членів і членкинь обовязкова, тому му просимо прибути на означений час.

Управа Нар. Дому.

Office Tel. WA 7190 & WA 8183. Res. Tel. LL 5011

І. Ю. РОБОРЕЦЬКИЙ, LL.B.

Адвокат, Повновласник і Нотар. Заступає у всіх судових справах.

J. G. ROBERTS, LL.B.

302 Temple Building — Bay & Richmond Streets — Toronto, Ont.

Вечері, від 7. до 8. год., за винятком середи й суботи, призначені на спеціяльні розмови.

ROMANICK & ROMANICK

АДВОКАТИ — ПОВНОВЛАСНИКИ — НОТАРІ

Заступають у справах карних і цивільних, судових і позасудових,

Микита Романюк Мирослав Романюк

511 Temple Building — TORONTO, Ont. — Phone: Elgin 2585

Петро Старко Йосиф Старко

ОКУЛІСТИ - ОПТОМЕТРИСТИ

230 Tegler Building Edmonton Telephone 21248

Екзаменують очі — Приписовують окуляри.

Левко Г. Фарина

ОКУЛІСТ — ОПТОМЕТРИСТ

202 Unio., Building, Edmonton, Alberta. Phone 28631

Екзамінує очі — Приписовує окуляри

СТЕФАН А. КОЗАК

Окуліст — Оптометрист

1765 Hamilton Street Phone 4347 Regina, Sask.

Екзамінує Очі — Приписовує Окуляри

БУДУЄМО

Доми, церкви, народні доми та всякі інші будинки. — Рисуємо плани під усякі будови, переводимо електричні інсталяції, продаємо електричні знаряддя, встановлюємо водопроводи на гарячу і зимну воду (пламбінг) і т.д. — Пишіть або телефонуйте:

DOROSH ELECTRIC & DRAFTING

9226 - 111 Avenue — Phone 75134 — Edmonton, Alberta

Однока відповідь на АРТРАЇТИС

ФІЗІО-ТЕРАПІЯ

Працює

Michael Andruchow

про Колон Терапію на пільгу від Затвердження.

Union Bldg., 10023-102 Ave. Edmonton, Alta. Phone 27923

ВЕГРЕВИЛ І ОКОЛИЦЯ!

Вказмінуємо очі що суботи в Вегревил, під адресою

Peter Starko

Окуліст — Оптометрист

Legion Hall, Ste. 3, Vegreville

Едмонтонський офіс під адресою

230 Tegler Bldg., Edmonton.

На продаж

загальний склеп в одному з більших міст Альберти в українській околиці. Можна купити з будинком або без будинку. Продається через слабість. Зголошуватися до:

Ukrainian News — Box K, 10967 - 97 St. — Edmonton, Alta.

PRINGLE

44 CHICKS AND A COMPLETE POULTRY SERVICE!

З новим обладнанням, збільшеною продукцією та 4 модерними виляргями курят — одержите найкращу обслугу у ПРІНГЕЛ. Для найкращих доходів мусите подбати про вчасні курята. Вже замовляйте тепер!

Прингел Р.О.П. Западіені Курята

	Без означеного поду	З означ. полом
За 100	$18.00	$36.00
Ню Гемпшайрс	19.00	34.00
Барред Рокс	20.00	35.00
Лег.-Гемп. Кросбред	19.00	35.00

Визначення полу на 96% певне.

Когутики: Б. Легторнс — $4.00; Гені Брідс $11.00; Кросбред $6.00 — за 100 штук.

Апробовані Прингел Широкорудні "Бронз" Індичата:

$90.00 за 100

Посилаємо курята й індичата всякого віку. Посилаємо зараз!

PRINGLE

ELECTRIC HATCHERIES

Edmonton 10350 - 101 St. Phone 20254 — South Edmonton 10037 - 82 Ave. Phone 33358

Calgary 228-230 17 Ave E. Ph. M3045 and Chilliwack, B. C.

ЄДИНА В ЕДМОНТОНІ УКРАЇНСЬКА ПЕРЕВОЗОВА ФІРМА

Пожичкові цині — Телефон 26689

JIM'S EXPRESS & TRANSFER LIMITED

Петро Качур, власник

9639-103 A Ave., Edmonton, Alta.

АЛЬБЕРТИЙСЬКА ДЕНТИСТИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ

Churchill Bldg., Edmonton

9964 Jasper Ave. — Suite 31.

Телефон 25649

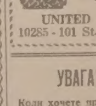

Гарантована і скора робота по цині, яка є дуже умірковпна.

Приймаємо замовлення поштою. Ми продаємо і міняємо годинники, фото-камери, перстені і т. д.

UNITED EXCHANGE

10285 - 101 St. Edmonton, Alta.

УВАГА! УВАГА!

Коли хочете продати, купити чи замінити фарми, готелі, бльоки, пул румн, штори чи гередні, зайдіть до:

PARKDALE REAL ESTATE

8945 - 118 Ave., — Edmonton, Alta.

Телефон: 75586,

Роман Максимюк, властитель.

Hudson's Bay Company.

INCORPORATED 2nd MAY, 1670

ПРИЯЗНИЙ СКЛЕП ДЛЯ ОЩАДНИХ ЛЮДЕЙ В ЕДМОНТОНІ

Телефонуйте 27897 за вільною доставою екстрактів,

КОРІННИХ ПРИПРАВ, ЛІКАРСТВ І КОСМЕТИКІВ ВОТКІНСА.

WATKINS QUALITY PRODUCTS

10586 - 101 Street — Edmonton, Alberta

МОДЕРНЕ УКРАЇНСЬКЕ ФОТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

виконує портрети, весільні знимки, великі групи, фотокопії. Крім цього виключає фільми та виконує першорядні кольорові роботи.

Alderson Photo Studio

Власник: Іван Юрків.

10269 - 97 St. — EDMONTON, ALTA. — Phone 22829

УВАГА -- УВАГА

Маємо велике запотребування на масло і яйця, і тому звертаємося до фармерів з Пайн Ривер, Етельберт, Форк Ривер, Сиртон, Рорктон та фармерів з околиці Кенсед, Кінкора, Того, Шортлеґа і Гренфел, до того, щоб присилали свою сметану до нас. Платимо експрес, в нас дістаєте повне заложення. УВАЖАЙТЕ НА КЛИЧ "СВІЙ ДО СВОГО"!

GILBERT PLAINS CREAMERY CO.,
Д. Угринюк, власник.
Gilbert Plains — Manitoba

Все Потрібне для Будови

По Умірковапій Цині — Дістанете в Своїм СКЛАДІ БУДІВЕЛЬНОГО МАТЕРІЯЛУ

KORWOOD LUMBER COMPANY

Office 11285-96 Street—Phone 73962 EDMONTON Yard and Factory 9241-114 Avenue—Phone 71439

Р. ФІРМАНЮК, властитель.

ВКЛАДАЄМО ВОДОПРОВОДИ І ФОРНЕСИ

ПРОДАЄМО електричні помпи для мілких і глибоких криниць, газові кухні, синки, ванни та все, що входить в обсяг плюмерства.

Ross Plumbing and Heating Co. Ltd.

Н. Сланчинський, власник.

10316-96 Street — Phone 26721 — Edmonton, Alberta

YOUR GUARANTEE SMITH'S Gold Seal OF QUALITY

BABY CHICKS — TURKEY POULTS

ПОЧИНАЄМО висилати КУРЯТА й ІНДИЧАТА. Всякий вік і роди, доки вистачить запас.

SMITH'S CHICKERIES & Turkey Poult Hatchery
Phone 32844
10001-82 Avenue — Edmonton.

АДВОКАТИ

Петро Грещук, B.A., LL.B.

АДВОКАТ І НОТАР

перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах.

719 McLeod Bldg., Edmonton. Тел. офісу 24047. Тел. дому 71435

J. E. BASARAB, K.C.

АДВОКАТ І НОТАР

Полагоджує всякі справи.

41 Gariepy Block, Edmonton. Телефон 21642

P.A. Miskew, M.A., LL.B.

АДВОКАТ І НОТАР

веде свою канцелярію в стилі з

SHORT & CROSS

2nd Floor Bank of Nova Scotia Bldg Edmonton, Alta. Telephone 21151

Harvie & Yanda

Адвокати й Нотарі

202 Bank of Toronto, Edmonton

Можете писати до нас по українськи

JOSEPH M. LAZARENKO,

LL.B.

Адвокат, Солиситорі Нотар.

441 Seymour St., Ph: Tatlow 5039

Residence: 1625 Nanaimo Street, Vancouver, B.C.

MICHAEL H. PONICH

LL.B., K.C., M.L.A.

Веде адвокатську канцелярію у

ВЕГРЕВИЛ — понеділок, вівторок, субота

ТУГИЛС — середа, четвер, пятниця

Two Hills, Alta. — Box 88. Телефон 4.

ЮРІЯ ШКВАРОК

Адвокат і Нотар

полагоджує всякі справи

9948 - 88 Ave., — Edmonton

Т. Р. БІГОРА, Б.А.

УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР

заступає в справах цивільних, карних і маєткових. Його офис над

Bank of Toronto, 31A Queen St. St. Catharines, Ont.

Off. Phone 2-8341 Res. 2-1453

В ГРИМСБІ, Онт.—урядує в суботу від 2 до 5 годин під адресою 42 Main Street. — Phone 559.

Д-р Іван Пасіка

дентист.

Відчинив і провадить свою канцелярію в RADWAY, ALBERTA.

DR. C. J. MADILL

DDS. LLS.

420 Tegler Bldg., Edmonton.

Office Phone: 24644; Res.: 27363

Години від 10 рано до 4 попол.

JOSEPH KOZIBRODA

Physio Therapy

З практиково зі Старого Краю дікує різні недугн та направляє надвихнені кости. Наша нова адреса така:

SCONA BLOCK NO. 2

82 Ave.-109 St., Edmonton, Alta.

Телефон: 33855

ЖЕНЩИНИ!

ЗАТРИМУЙТЕ СВОЮ МОЛОДУ КРАСУ ВИПРОБОВАНИМ СРЕДСТВОМ КРАСИ

МОРФОСА КРІМ

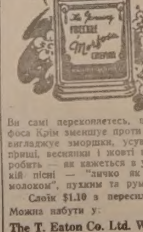

Ви самі переконаєтесь, що Морфоса Крім зменшує проти в шкірі, вигладжує зморшки, усуває угри, прищі, веснянки і жовті плями та робить — як кажеться в українській пісні — "личко як кров з молоком", пухким та рум'яним.

Слоїк $1.10 з пересилкою.

Можна набути у:

The T. Eaton Co. Ltd. Winnipeg

або

DUFFERIN DRUG STORE

329 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. (Corner King and Dufferin)

(Один бльок від Мейн Ст.) Зерт Р.

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Лікарі й Оператори в Едмонтоні

ДР. ІВАН ОРОБКО

ДР. ІВАН СМУЛЬСЬКИЙ

212 Tegler Bldg., Edmonton Телефон 27342

Тел. Офісу: 21748. — Дому: 81838

ДР. М. М. СЕРЕДА

Лікар і Оператор.

9914-109 St. — Edmonton, Alta.

(вхід на північ від Адміністраційного будинку на 109 стріті).

ДОКТОР Й. МЕГАС

Лікар, Оператор, Акушер.

Венеричні і Скірні Недуги

Suite 102, Krozelle Building, 10014-102 A Ave, Edmonton, Alta. (На північ від Суду) Тел. 24645.

ДР. ЙОСИФ БУЛАНЖИЙ

Лікар, Оператор і Акушер

Boulanger Bldg., Edmonton Телефон 22009

ДР. В. А. ШАНДРО

Оператор, Спеціяліст нирковпх недуг та залози (Простейт Гленд) що регулює мочу.

Член Королівської Колегії Хірургів.

GARNEAU THEATRE BLDG. Edmonton на південнім кінці мосту Гай Лемей. Тел. офісу: 34778 — Тел. дому: 23683.

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82764

DR. B. N. SHLAIN

ДЕНТИСТ — DENTIST

428 Tegler Building Edmonton, Alta.

Тел. офісу: M1003 Дому W2606

DR. S. YAHOLNITSKY

Лікар, — Акушер — Оператор Спеціяліст з Хірургії

210 Greyhound Bldg., Calgary.

ДР. Ю. ДРАГАН

D.M., C.M., L.M.C.C.

ЛІКАР, АКУШЕР, ОПЕРАТОР

601 Canada Bldg., Saskatoon. (коло сіенарської стації).

Тел. Офісу 8665 Тел. Дому 98107

Др. Стефан Воробець

M.D., L.M.C.C.

Лікар — Оператор — Акушер

513 Canada Bldg., Saskatoon. (коло сіенарської стації)

ЛІКАР - ОПЕРАТОР

ДР. В. Ф. БАЧИНСЬКИЙ

МОДЕРНІ ДІЯГНОСТИЧНІ ПРИРЯДИ ДЛЯ РОЗПІЗНАННЯ НЕДУГ

Екс-Рей; Флуороскопія; Електричний Серцемір; Метаболістичний Мірильник; Радіотерапія; Лябораторія Крови, Мочі, і т. д.

403 - 404 CHILDS BLDG. Winnipeg, Man.

Тел. Офісу: 925475; Рез.: 52502

НЕ ТЕРПІТЬ БОЛЮ НЕПОТРІБНО

Умасивайте на Ревматизм, або Біль Крижей

УКРАЇНСЬКУ МАСТЬ

Усуває рівні болі як ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і інших частей тіла. За одним натертим біль устуиає.

ІМІТАЦІЇ НЕ ПРИЙМАЙТЕ Правдива Українська Мастъ має помічну назву

Ціна $1.10 з пересилкою. Спеціяльно 6 слоїків за $5. Пишіть: The T. Eaton Co. Ltd. Winnipeg, або до

DUFFERIN AVE DRUG STORE

329 Dufferin Ave., — Winnipeg. (Cor. King and Dufferin)

FINER QUALITY BETTER SERVICE

CUTS DESIGNS

PHONE 25892

PAZDER ENGRAVING

9737-109 ST. EDMONTON, ALBERTA